

Suomalaista
vakuutuspalvelua

Vakuutusehdot 5020/10
Voimassa 1.11.2010 alkaen

Koti- ja loma-asuntovakuutus

SISÄLLYSLUETTELO

KOTI- JA LOMA-ASUNTOVAKUUTUS

ESINEVAKUUTUS	SIVU
1 Yleiskuvaus	3
2 Vakuutetut	3
3 Vakuutuksen kohteet	3
4 Vakuutuksen voimassaoloalue	3
5 Korvattavat vakuutustapahtumat ja niihin liittyvät rajoitukset	4
6 Korvaussäännökset	5
7 Suojeluohjeet	7
8 Indeksiehto	8

LVIS-VAKUUTUS

1 Yleiskuvaus	8
2 Vakuutuksen kohteet	8
3 Vakuutuksen voimassaolo rakennusaikana	8
4 Korvattavat vakuutustapahtumat ja niihin liittyvät rajoitukset	8
5 Vahingon määrän arvioiminen	8
6 Muut säännökset	8

VASTUUVAKUUTUS

1 Yleiskuvaus	8
2 Vakuutetut	9
3 Vakuutuksen voimassaoloalue	9
4 Korvattavat vakuutustapahtumat ja niihin liittyvät rajoitukset	9
5 Vahingon selvittäminen	10
6 Korvaussäännökset	10

OIKEUSTURVAVAKUUTUS

1 Yleiskuvaus	11
2 Vakuutetut	11
3 Tuomioistuimet ja vakuutuksen voimassaoloalue	11
4 Korvattavat vakuutustapahtumat	11
5 Vakuutustapahtumiin liittyvät rajoitukset	11
6 Toimenpiteet vakuutustapahtuman satuttua	12
7 Korvaussäännökset	12

PIENVENEVAKUUTUS

1 Yleiskuvaus	13
2 Vakuutuksen kohde	13
3 Vakuutuksen voimassaoloalue	13
4 Korvattavat vakuutustapahtumat ja niihin liittyvät rajoitukset	13
5 Korvaussäännökset	13
6 Suojeluohjeet	14

YLEISET SOPIMUSEHDOT (vakuutus sopimuslaista johtuvia oikeuksia ja velvollisuuksia) %

KOTI- JA LOMA-ASUNTOVAKUUTUS

Koti- ja loma-asuntovakuutusta koskeva vakuutus sopimus muodostuu vakuutuksenottajalle annettavien vakuutuskirjan ja siihen liittyvän laskelman sekä vakuutusehtojen sisältämistä tiedoista ja määräyksistä.

Vakuutus kirjaan on merkitty tiedot vakuutuksenottajasta, vakuutus sopimukseen sisällytetyistä vakuutuksista, vakuutusten kohteista, vakuutusmääristä ja omavastuista sekä muista sopimukseen vaikuttavista olennaisista tiedoista. Laskelmaan on merkitty tiedot vakuutusmaksuista.

Vakuutusehdoissa kerrotaan vakuutus sopimukseen sovellettavat sopimusehdot. Vakuutusehdoissa on selostettu myös vakuutus sopimus laista johtuvia säännöksiä vakuutuksen voimaantulosta, voimassaolosta ja päättymisestä sekä vakuutus maksun maksamisesta. Lisäksi selostetaan tiedonantovelvollisuus eri tilanteissa sekä korvausmenettelyyn liittyvät asiat.

Koti- ja loma-asuntovakuutus on vakuutus sopimus, johon kuuluu perusosana esinevakuutus. Lisäksi sopimukseen voidaan vakuutuksenottajan valinnan mukaan sisällyttää yksi tai useampia seuraavista lisäturvavakuutuksista:

- LVIS-vakuutus
- vastuuvakuutus
- oikeusturvavakuutus
- pienvenevakuutus

Vakuutus sopimuksen voimassaolon edellytyksenä on sen perusosan muodostavan esinevakuutuksen voimassaolo. Vakuutus sopimukseen liitetyt lisäturvavakuutukset päättyvät ilman irtisanomista esinevakuutuksen päättyessä.

TUTUSTUKAA ERITYISESTI SINISELLÄ PAINETTUIHIN RAJOITUSEHTOIHIN**ESINEVAKUUTUS****1 Yleiskuvaus**

Esinevakuutuksella voidaan vakuuttaa rakennuksia sekä erilaisia irtaimistoesineitä.

Vakuutus kirjaan on merkitty vakuutuksen kohteena olevat rakennukset, irtaimistoryhvät ja tarvittaessa yksittäiset esineet, vakuutuksenottajan valitsemat vakuutusmäärät sekä omavastuu.

Vakuutuksen tarkoituksena on korvata näiden ehtojen kohdan 5 mukaisesti vakuutus tapahtumasta aiheutunut suoranainen esinevahinko sekä ehdoissa erikseen mainitut muut kustannukset.

2 Vakuutetut

Vakuutettuja ovat vakuutuksenottaja ja hänen kanssaan samassa taloudessa vakinaisesti asuvat henkilöt, ellei heillä ole omaa vakuutusta.

3 Vakuutuksen kohteet

Vakuutuksen kohteena on seuraaviin ryhmiin kuuluva omaisuus sen mukaan kuin siitä on erikseen sovittu ja tehty merkinnät vakuutus kirjaan.

3.1 Rakennukset

Vakuutuksen kohteena ovat vakuutus kirjassa mainitut rakennukset ja ilman eri mainintaa vakuutetun rakennuksen käyttöä palvelevat:

- kiinteästi asennetut koneet ja laitteet, öljysäiliöt sekä polttoaineet
- tontilla olevat sähköjohtimet ja -mittarit sekä sähköpääkeskukset
- putkistot kunnalliseen tai muuhun yleiseen liittymään saakka.

Vakuutuksen kohteena eivät ole perusanturan alapuoliset rakenteet.

Asuin- ja loma-asuntorakennukseen katsotaan kuuluviksi myös piha-alueella olevat kiinteät tavanomaiset rakenteet ja ulkomitoiltaan 5 m²:ä pienemmät katokset, varastot tai muut vastaavat rakennelmat lukuun ottamatta laitureita.

Vakuutus kirjassa mainitut rakennukset ovat vakuutuksen kohteena myös niiden ollessa rakenteilla tai peruskorjattavana. Rakennukseen tulevat koneet ja laitteet sekä rakennusmateriaalit ja -tarvikkeet ovat vakuutuksen kohteena siitä ajankohdasta alkaen, kun ne tuodaan rakennuspaikalle rakentamista varten.

3.2 Irtaimisto**3.2.1 Koti-irtaimisto**

Vakuutuksen kohteena on vakuutettujen koti-irtaimisto, johon katsotaan kuuluvaksi:

- huonekalut, pito- ja vuodevaatteet, taluskoneet ja -tavarat sekä muut vakuutettujen kotitalouteen ja harrastustoimintaan liittyvät tavanomaiset esineet
- rahaa, muita maksuvälineitä ja arvopapereita yhteensä vakuutus kirjaan merkittyyn määrään asti.

Vuokrattu ja lainattu omaisuus

Vakuutuksen kohteena on myös sellainen vuokrattu ja lainattu omaisuus, joka vakuutetun omistamana kuuluisi hänen koti-irtaimistonsa ja jolle aiheutuvista vahingoista ei suoriteta korvausta muusta vakuutuksesta.

3.2.2 Loma-asuntoirtaimisto

Vakuutuksen kohteena on vakuutettujen vapaa-ajan asumiseen ja loma-asunnon käyttämiseen liittyvä tavanomainen irtaimisto.

3.2.3 Vuokra- tai osakehuoneiston sisäosat

Vakuutuksen kohteena ovat:

- vuokralaisen vuokrahuoneistossa erikseen teettämät sisustustyöt
- osakehuoneiston sisäosat siltä osin kuin osakkeenomistajalla asunto-osakeyhtiölain (809/91) mukaan on niitä koskeva kunnossapitovastuu.

Korvausta suoritetaan tämän kohdan perusteella sikäli kuin korvausta ei saada muusta vakuutuksesta.

3.2.4 Ansiotyössä tarvittavat työvälineet

Vakuutuksen kohteina ovat vakuutettujen omistamat työvälineet, kun niitä käytetään työsuhteeseen perustuvassa työssä taikka yksityisenä elinkeino- tai ammatinharjoittajana harjoitettavassa ansiotoiminnassa.

Vakuutuksen kohteena eivät ole

- kiinteästi asennetut koneet ja laitteet tai rakenteet tai ansiotoiminnassa käytettävät tarveaineet
- avoimen yhtiön, kommandiitti- tai osakeyhtiön, yhdistyksen tai muun yhteisön omistamat tai vakuutetun muuten työ- tai toimeksiantosuhteen perusteella haltuunsa saamat työvälineet
- atk-tietovälineisiin sisältyvät, ansiotyössä käytettävät tiedot ja ohjelmat.

3.3 Omaisuus, joka ei ole esinevakuutuksen kohteena

Vakuutuksen kohteena eivät ole:

- eläimet
- moottorikäyttöiset ajoneuvot tai hinattavat ajoneuvot tai niiden osat ja varusteet taikka niihin kiinteästi asennetut lisälaitteet. Pienoistraktorit ja ulkopuolelta kävellen ohjattavat työkoneet ovat kuitenkin vakuutuksen kohteena osana koti- tai loma-asuntoirtaimistoa ilman vakuutus kirjaan tehtyä erillistä merkintää
- veneet moottoreineen
- esineet, joiden hallussapito tai käyttäminen on voimassa olevan lainsäädännön vastaista
- sähkövirta eikä vesi.

4 Vakuutuksen voimassaoloalue**4.1 Rakennukset**

Rakennusten osalta vakuutus on voimassa vakuutus kirjassa mainitussa paikassa.

4.2 Koti-irtaimisto

Koti-irtaimiston osalta vakuutus on voimassa vakuutus kirjassa mainitussa asuinrakennuksessa tai -huoneistossa ja niiden käyttöön liittyvissä säilytystiloissa (vakuutuspaikka).

Vakuutus on lisäksi vakuutuspaikasta tilapäisesti pois siirretyn koti-irtaimiston osalta voimassa **1.700 euron määrään asti**

- muualla Suomessa yhtäjaksoisesti enintään 1 vuoden ajan, sekä
- Pohjoismaihin suuntautuvan matkan aikana yhtäjaksoisesti enintään 90 vuorokauden ajan.

4.3 Loma-asuntoirtaimisto

Loma-asuntoirtaimiston osalta vakuutus on voimassa vakuutus kirja-

ESINEVAKUUTUS

jassa mainitussa loma-asunnossa ja sen käyttöön liittyvissä säilytystiloissa.

4.4 Ansiotyössä tarvittavat työvälineet

Vakuutettujen ansiotyössä käyttämien työvälineiden osalta vakuutus on voimassa vakuutettujen koti-irtaimiston vakuutuspaikassa sekä tilapäisesti työsuoritukseen liittyen kaikkialla Suomessa.

5 Korvattavat vakuustapahtumat ja niihin liittyvät rajoitukset

5.1 Palo tai noki

Vakuutuksesta korvataan irtipäässeestä tulesta taikka tulisijasta tai lämmityslaitteesta äkillisesti ja arvaamattomasti nousseesta noesta aiheutunut vahinko.

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut omaisuudelle siitä, että se on syttynyt palamaan tai vahingoittunut sen johdosta, että se on pantu alttiiksi lämmön vaikutukselle.

5.2 Salamanisku tai muu sähköilmiö

Vakuutuksesta korvataan vahinko, joka on aiheutunut vakuutuksen kohteena olevaan omaisuuteen suoraan kohdistuneesta salamaniskusta, joka pirstoaa mekaanisesti omaisuutta.

Lisäksi vakuutuksesta korvataan vahinko, joka on aiheutunut äkillisestä ja arvaamattomasta sähköilmiöstä sähköjohdolle, kWh-mittarille, sähkömoottorin käännykselle, kylmälaitteen kompressorille, sähköhit-sauskoneelle, pesukoneen ja astianpesukoneen ohjelmakoneistolle ja -kortteille sekä sähköpääkeskukselle. **Muulle omaisuudelle jännitevaihteluusta tai muusta sähköilmiöstä aiheutunutta vahinkoa ei korvata.**

5.3 Räjähdykset

Vakuutuksesta korvataan räjähdyksestä aiheutunut vahinko.

Räjähdysvahingolla tarkoitetaan kaasun tai höyryn ylipaineesta johdunutta äkillistä mekaanista vahinkoa.

Korvattavaksi räjähdysvahingoksi ei katsota keskipakovoiman, sisäisen jännityksen, tiivisteiden irtoamisen tai nestepaineen aiheuttamaa vahinkoa.

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut – ammattimaisesta räjäytys- tai louhintatyöstä – polttomoottorille tai akulle siinä tapahtuneesta räjähdyksestä.

5.4 Ilma-aluksen tai siitä irronneen esineen putoaminen

Vakuutuksesta korvataan ilma-aluksen tai siitä irronneen esineen putoamisesta aiheutunut vahinko.

5.5 Varkaus

Vakuutuksesta korvataan irtaimiston anastamisesta aiheutunut vahinko, jos vakuutuspaikkaan tai muualla olevaan suojaavasti suljettuun tilaan, jossa vakuutettua omaisuutta on tilapäisesti säilytetty – murtauduttu sen rakenteita tai lukkoja vahingoittaen tai tunkeuduttu muunlaista väkivaltaa tai erityistä viekkautta käyttäen – tunkeuduttu avaimella, joka on saatu haltuun murtautumisen tai ryöstön yhteydessä.

Vakuutuksesta korvataan lisäksi koti-irtaimiston anastamisesta aiheutunut vahinko, silloin kun irtaimisto on anastuksen tapahtuessa ollut vakuutetulla matkalla mukana ja riittävän valvonnan alaisena (katso kohta 7.4). Muualla kuin vakuutuspaikassa tapahtuneiden anastusten osalta vahinko korvataan kohdan 4.2 mukaisesti **1.700 euron määrään asti.**

Vakuutuksesta ei kuitenkaan korvata anastamisesta aiheutunutta vahinkoa, joka kohtaa – ulos jätettyä irtaimistoa lukuunottamatta polkupyörää (katso kohta 7.4) – kadonnutta tai unohtunutta omaisuutta – autossa, asuntovaunussa, veneessä tai teltassa säilytetyttä tai sinne jätettyjä arvoesineitä, rahaa tai muita maksuvälineitä taikka optisia ja elektronisia laitteita.

Vakuutuksesta ei korvata varkausvahinkoa, jonka tapahtuma-aikaa, -paikkaa ja -olosuhteita ei voida tarkoin määrittää.

5.6 Murtautuminen

Vakuutuksesta korvataan murtautumisesta rakennukselle aiheutu-

nut vahinko.

5.7 Vahingonteko

Vakuutuksesta korvataan vahinko, joka on aiheutunut vahingonteosta – rakennukselle tai piha-alueella oleville kiinteille tavanomaisille rakenteille – vakuutetulle irtaimistolle murtautumisen tai rakennusta kohdanneen vahingon yhteydessä.

5.8 Ryöstö

Vakuutuksesta korvataan vahinko, kun omaisuutta on anastettu tai anastamisen yhteydessä vahingoitettu käyttämällä henkilöön kohdistuvaa väkivaltaa tai sen uhkausta.

5.9 Nesteiden, höyryn tai kaasun virtaaminen kiinteästä johtoverkosta tai laitteista

Vakuutuksesta korvataan nesteestä, höyrystä tai kaasusta aiheutunut vahinko, kun tällainen aine on virrannut arvaamattomasti ja suoraan – rakennuksen omasta kiinteästä vesi-, jätevesi-, viemäri- tai lämpöjohtoverkosta, uima-altaasta, höyry-, kaasu- taikka öljyputkistosta – rakennuksen sisäpuolisesta sadevesiputkistosta – rakennuksen omista yhteisissä tiloissa olevista kiinteistä käyttölaiteista – hyväksytyllä letkuliitännällä ja sulkuventtiilillä johtoverkkoon liitetystä pesukoneesta tai astianpesukoneesta – vioittuneesta sähkökäyttöisestä tai kemiallisesta WC-järjestelmästä – jääkaapista tai pakastinlaitteesta sähkökatkon tai laitteessa ilmenneen vian johdosta.

Vakuutuksesta ei korvata

- vahinkoa, joka aiheutuu kattokouruista, rakennuksen ulkopuolisista syöksyturvista, sadevesiviemäreistä tai muualta virranneesta sade- tai sulamisvedestä
- vahinkoa, joka aiheutuu siitä, että viemärikaivo tai -putket rankkasateen, lumen sulamisen tai tulvan yhteydessä tulvivat
- vahinkoa, joka aiheutuu kunnallisen tai muun yleisen vesi- tai viemärijohdon vaurioitumisesta tai tukkeutumisesta
- jonka aiheuttaa lattiaikaivon ja sen korokerenkaan liitoksen tai lattiaikaivon ja lattian vesieristeen liitoksen tai korokerenkaan putkiläpivientien kautta rakenteisiin vuotanut neste
- vahinkoa, joka aiheutuu kosteuden aiheuttamasta mätänemisestä, sienettymisestä tai hajusta
- johtoverkon ja käyttölaitteiden korjaus- tai uusimiskustannuksia
- vahinkoa, joka on aiheutunut jääkaapista tai pakastinlaitteesta virranneesta nesteestä siinä säilytetyille elintarvikkeille
- hukkaan vuotanutta nestettä, höyryä tai kaasua
- vahinkoa, joka johtuu kondenssivedestä.

5.10 Myrsky

Vakuutuksesta korvataan vahinko, joka on aiheutunut, kun myrsky on rikkonut rakennusta tai rakennusta ja siinä olevaa irtaimistoa taikka piha-alueella olevia kiinteitä tavanomaisia rakenteita.

Ulkopuoliselle seinänpäälyykselle tai ikkunalle, ovelle, antennilaitteelle tai piha-alueella oleville kiinteille tavanomaisille rakenteille aiheutunut vahinko korvataan kuitenkin vain, jos sen on aiheuttanut myrskyn kaatama puu tai myrskyn irrottama muu esine.

Vakuutuksen perusteella ei korvata tulvan, vedenpinnan nousun, aallokun, jään tai lumen painon tai jään liikkumisen aiheuttamaa vahinkoa.

5.11 Villieläimen tunkeutuminen asuinhuoneistoon

Vakuutuksesta korvataan villieläimen tunkeutumisesta asuinhuoneistoon rakennukselle ja irtaimistolle aiheutunut vahinko.

Vakuutuksesta ei korvata rottien, hiirien, myyrien tai hyönteisten aiheuttamaa vahinkoa.

5.12 Liikenneonnettomuus tai karilleajo

Vakuutuksesta korvataan kohdan 4.2 mukaisesti **1.700 euron määrään saakka** liikenneonnettomuudessa, jossa moottoriajoneuvo on ollut osallisena, tai karilleajosta vakuutetulle irtaimistolle aiheutunut vahinko siltä osin, kuin korvausta ei suoriteta muusta vakuutuksesta.

Liikenneonnettomuudella ja karilleajolla tarkoitetaan tapahtumia, missä tienkäyttäjää, vesilläliikkuja tai hänen liikenteessä oleva kuluvälineensä äkillisesti, ennalta arvaamatta ja hänen tahtomattaan joutuu ulkoisen vahingon kohteeksi.

5.13 Lisävahingot eräiden vahinkotapahtumien yhteydessä

Vakuutuksesta korvataan edellä kohdissa 5.1 ja 5.3 - 5.12 mainittujen korvattavien vahinkotapahtumien johdosta kylmyydestä tai kuumuudesta, sateesta tai muusta sen kaltaisesta syystä vakuutuksen kohteelle aiheutunut vahinko, jos se on ollut mainitun vakuutustapahtuman välitön ja väistämätön seuraus.

Vakuutuksesta korvataan edellä kohdissa 5.1, 5.3 ja 5.4 mainittujen korvattavien vahinkotapahtumien yhteydessä tapahtuneesta vakuutuksen kohteen katoamisesta, anastamisesta tai vahingoittumisesta aiheutunut vahinko.

5.14 Sodan ja ydinvahingon aiheuttamia vahinkoja koskeva rajoitus

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut sodasta, kapinasta, vallankumouksesta, lakosta tai muusta sen kaltaisesta syystä taikka ydinvahingosta.

5.15 Muun korvauslähteen vaikutus korvaukseen

Vakuutuksesta ei korvata niitä vahinkoja, jotka korvataan jonkin lain, takuun, sitoumuksen tai muun vakuutuksen perusteella.

Näiden vakuutusehtojen mukaan korvattava vahinko korvataan kuitenkin tämän rajoitusehdon estämättä, jos vakuutuksenottaja näyttää toteen, ettei korvausvelvollinen voi täyttää sitoumustaan.

6 Korvaussäännökset

6.1 Eräiden korvaussäännöksissä käytettyjen termien merkitys

Jälleenhankinta-arvo

Omaisuu den jälleenhankinta-arvolla tarkoitetaan uuden samanlaisen tai lähinnä vastaavan omaisuuden hankintakustannusta.

Rakennuksen jälleenhankinta-arvoon sisältyvät myös vahingoittuneen rakennuksen purku- ja raivauskustannukset sekä sen tilalle rakennettavan rakennuksen suunnittelukustannukset.

Jälleenhankinta-arvoon eivät sisälly lisäkustannukset, jotka aiheutuvat omaisuuden laatu- tai varustelutason parannuksista korjauksen tai jälleenhankinnan yhteydessä, elleivät ne johdu lainsäädännöstä tai viranomaisten antamista pakottavista määräyksistä. Vimeksi mainittuja lisäkustannuksia voi sisältyä jälleenhankinta-arvoon enintään 10 % vahingon määrästä.

Päivänarvo

Omaisuu den päivänarvolla tarkoitetaan rahamäärää, joka saadaan, kun jälleenhankinta-arvosta vähennetään, mitä omaisuus on arvossa menettänyt iän, käytön, käyttökelpoisuuden alenemisen tai muun sellaisen syyn johdosta.

Jäännösarvo

Omaisuu den jäännösarvolla tarkoitetaan omaisuuden arvoa välittömästi vakuutustapahtuman jälkeen arvioituna samojen perusteiden mukaan kuin välittömästi ennen vakuutustapahtumaa.

Vakuutusmäärä

Vakuutusmäärällä tarkoitetaan tietylle omaisuserälle tai yksittäiselle esineelle vakuutuskirjaan merkittyä taikka vakuutuskauden aikana indeksiehdon mukaan tarkistettua rahamäärää.

6.2 Korvattavan vahingon määrän laskeminen

6.2.1 Vakuutusarvo

Omaisuu den, vahingon ja korvauksen määrän arvioimisen perusteena on omaisuuden vakuutusarvo.

Omaisuu den vakuutusarvo on jälleenhankinta-arvo, ellei muuta ole sovittu ja siitä tehty merkintää vakuutuskirjaan. Omaisuuden vakuutusarvo on kuitenkin päivänarvo, kun omaisuuden arvo on alle 50 % jälleenhankinta-arvosta.

Näiden ehtojen kohdassa 6.2.4 mainittujen vahinkojen sekä kohdissa 6.2.5 ja 6.2.6 mainittujen omaisuusryhmien kohdalla on omaisuuden vakuutusarvo jälleenhankinta-arvo vähennettynä sanotuissa ehtokohdissa määritellyillä ikävähennyksillä.

Vakuutustapahtuman sattuessa omaisuuden vakuutusarvo määritel-

lään ja vahingon määrä lasketaan vahinkohetkellä vallinneen hintatason mukaisesti.

6.2.2 Vahingon määrä jälleenhankinta-arvon mukaan

Vahingon määrä jälleenhankinta-arvon mukaan saadaan, kun omaisuuden jälleenhankinta-arvosta vähennetään mahdollinen jäännösarvo.

Jos vahingoittunut omaisuus voidaan korjata, vahingon määrä on korjauskustannukset, kuitenkin enintään omaisuuden jäännösarvolla vähennetty jälleenhankinta-arvo.

6.2.3 Vahingon määrä päivänarvon mukaan

Vahingon määrä päivänarvon mukaan saadaan laskemalla jäännösarvolla vähennetystä jälleenhankinta-arvosta niin suuri osa kuin päivänarvon ja jälleenhankinta-arvon välinen suhde osoittaa.

Jos vahingoittunut rakennus voidaan korjata, vahingon määrä on niin suuri osa korjauskustannuksista kuin päivänarvo on jälleenhankinta-arvosta.

Jos vahingoittunut irtain esine voidaan korjata, vahingon määrä on korjauskustannukset, kuitenkin enintään omaisuuden jäännösarvolla vähennetty päivänarvo.

6.2.4 Vahingon määrän arvioiminen rakennusten vuotovahingoissa

Rakennukseen asennetun johtoverkon taikka siihen liitetyn käyttölaitteen rikkoutumisesta aiheutuneessa vuotovahingossa katsotaan vahingon määräksi rakenteiden korjaus- tai jälleenhankintakustannukset sekä vian etsimisestä ja rakenteiden avaamisesta ja sulkemisesta aiheutuneet kustannukset, jotka otetaan vakuutuskorvauksen perusteena huomioon seuraavasti:

Putkiston tai käyttölaitteen iän ollessa alle 10 vuotta on vakuutuskorvauksen perusteena 100 % vahingon määrästä.

Jos putkiston tai käyttölaitteen ikä on 10 vuotta tai sitä enemmän, vähennetään kustannuksista ikävähennyksenä 1 % kultakin koneen tai laitteen käyttöönottovuotta seuranneelta, vahingon tapahtumajankohtaan mennessä päättyneeltä täydeltä kalenterivuodelta. Vähennys on kuitenkin enintään 30 % ja ikävähennyksen kokonaismäärä on enintään 3.500 euroa.

Rakennuksen alapohjaan asennetuista putkistoista virranneesta nesteestä rakennukselle aiheutuneesta vahingosta korvataan kuitenkin enintään 3 % rakennuksen vakuutusmäärästä, ellei rakennukselle ole otettu LVIS-lisäturvavakuutusta.

6.2.5 Vahingon määrän arvioiminen rakennusten kiinteiden koneiden ja laitteiden rikkoutumisvahingoissa

Rakennusten kiinteiden koneiden ja laitteiden vahingoituessa edellä kohdassa 5.2 tai 5.3 tarkoitetulla tavalla katsotaan vahingon määräksi koneen tai laitteen korjaus- tai jälleenhankintakustannukset, joista tehdään seuraavat käyttöikään perustuvat vuotuiset vähennykset kultakin koneen tai laitteen käyttöönottovuotta seuranneelta, vahingon tapahtumajankohtaan mennessä päättyneeltä täydeltä kalenterivuodelta seuraavasti:

Kone tai laite	vähennys
– keskuslämmityskattilat, kylmälaitteen kompressorit ja sähkömoottorit	6 %
– rakennuksia palvelevat sähköjohtimet ja -mittarit	3 %

Tässä tarkoitettua vähennystä ei kuitenkaan tehdä rakennukseen kiinteästi asennetun sähkömoottorin korjauskustannuksista. Jos vahingoittunut sähkömoottori voidaan korjata, vahingon määrä on korjauskustannukset, kuitenkin enintään omaisuuden päivänarvo. Tässä tarkoitettu päivänarvo saadaan, kun sähkömoottorin jälleenhankinta-arvosta tehdään edellä tarkoitettu 6 %:n vähennys.

Tontilla olevan talojohdon, rakennusten välisen lämpökanavan tai maahan asennetun kaapelin vahingoituessa edellä kohdassa 5.2 tai 5.3 tarkoitetulla tavalla tehdään 3 %:n vähennys myös vian etsimis- sekä maankaivu- ja täyttökustannuksista.

Rakenteiden sisään asennetun sähköjohtimen vahingoituessa edellä kohdassa 5.2 tarkoitetulla tavalla tehdään 3 %:n vähennys myös vian etsimisestä sekä rakenteiden avaamis- ja sulkemiskustannuksista.

ESINEVAKUUTUS

6.2.6 Vahingon määrän arvioiminen irtaimiston koneiden ja laitteiden vahinkotapauksissa

Irtaimiston koneiden ja laitteiden vahinkotapauksissa katsotaan vahingon määräksi koneen tai laitteen jälleenhankintakustannukset, joista tehdään seuraavat käyttöikään perustuvat vuotuiset vähennykset kultakin koneen tai laitteen käyttöönottovuotta seuranneelta, vahingon tapahtuma-ajankohtaan mennessä päättyneeltä täydeltä kalenterivuodelta:

- mikrotietokoneet oheislaitteineen, telefax-laitteet, matkapuhelimet ja ansiotyössä käytettävät koneet tai laitteet 20 %
- polkupyörät 10 %
- muut koneet tai laitteet 6 %

Jos vahingoittunut kone tai laite voidaan korjata, vahingon määrä on korjauskustannukset, kuitenkin enintään omaisuuden päivänarvo, joka saadaan, kun koneen tai laitteen jälleenhankinta-arvosta tehdään edellä tarkoitettu vähennys.

6.2.7 Tunnearvon menetys

Vahingoittuneen omaisuuden vahingon määrän arvioinnissa ei oteta huomioon tunnearvoja.

6.3 Korvauksen laajuus

6.3.1 Suoranainen esinevahinko

Vakuutuksesta korvataan vakuutustapahtumasta vakuutuksen kohteelle aiheutunut suoranainen esinevahinko.

6.3.2 Jäännösarvon korvaaminen eräissä tapauksissa

Jos vahingoittunutta rakennusta ei voida korjata ennalleen voimassa olevan rakennuskiellon tai rakentamisrajoituksen vuoksi, korvataan myös rakennuksen jäännösarvo. Siitä vähennetään kuitenkin jäljelle jääneistä rakennusosista saatava myyntihinta. Vakuutuksenottajan tulee esittää selvitys rakennuskiellon tai rakentamisrajoituksen voimassaolosta, ja jos vakuutuksenantaja niin pyytää, hakea poikkeuslupaa rakennuksen saattamiseksi entiseen kuntoon. Vakuutuksenottajan tulee vakuutuksenantajan sitä pyytäessä valtuuttaa vakuutuksenantaja edustamaan häntä poikkeusluvun hakemista koskevassa asiassa.

6.3.3 Asumisen keskeytymisestä aiheutuvat kustannukset

Vakuutuksesta korvataan vakuutettujen asumisen keskeytymiseen liittyvät kohtuulliset, ylimääräiset asumis- ja kuljetuskustannukset ja vastaavat muut menot jotka aiheutuvat siitä, että vakuutus kirjassa mainitussa paikassa olevaa asuntoa ei voida kokonaan tai osittain käyttää asuntoon tai rakennukseen, jossa asunto sijaitsee, vakuutuksen voimassaoloaikana kohdistuneen, ehtojen kohdan 5 mukaan korvattavan vahingon vuoksi. Nämä kustannukset korvataan kohdan 6.3.4 säännöksistä poiketen, vaikka vakuutusmäärä siten ylittäisiinkin. **Korvauksena suoritetaan enintään 6 % asuinrakennuksen vakuutusmäärästä tai enintään 10 % koti-irtaimiston vakuutusmäärästä.** Korvauksen määrää laskettaessa otetaan huomioon todelliset kustannukset, joista vähennetään säästyneet asumiskustannukset.

6.3.4 Vakuutuksenantajan korvausvelvollisuuden yläraja

Vakuutuksenantajan korvausvelvollisuuden ylimpänä rajana on vakuutus kirjaa merkitty tai indeksiehdon mukaan tarkistettu omaisuuden vakuutusmäärä.

6.3.5 Alivakuutus

Omaisuus tai etuus on alivakuutettu, jos vakuutus kirjaa merkitty vakuutusmäärä on merkittävästi vakuutetun omaisuuden tai etuuden oikeaa arvoa pienempi.

Vakuutuksenantaja korvaa alivakuutetulle omaisuudelle tai etuudelle sattuneen vakuutustapahtuman johdosta vain niin suuren osan vahingosta kuin vakuutusmäärän ja omaisuuden tai etuuden arvon välinen suhde osoittaa. Jos kuitenkin vakuutusmäärä olennaisesti perustuu vakuutuksenantajan tai sen edustajan antamaan arvioon, korvaus suoritetaan vahingon määräisenä, kuitenkin enintään vakuutusmäärän mukaisena.

6.3.6 Ylivakuutus

Omaisuus tai etuus on ylivakuutettu, jos vakuutus kirjaa merkitty vakuutusmäärä on merkittävästi vakuutetun omaisuuden tai etuuden oikeaa arvoa suurempi.

Vakuutuksenantaja ei korvaa ylivakuutetulle omaisuudelle tai etuudelle

delle sattuneen vakuutustapahtuman johdosta enempää kuin vahingon peittämiseksi tarvittavan määrän. Jos kuitenkin vakuutusmäärä olennaisesti perustuu vakuutuksenantajan tai sen edustajan antamaan arvioon, korvaus suoritetaan ylivakuutuksesta vakuutusmäärän mukaisena, paitsi milloin vakuutuksenottajan tahallisesti antamat väärät tai puutteelliset tiedot olivat vaikuttaneet arvioon.

6.3.7 Omavastuu

Vakuutuksenottajalla on jokaisessa vakuutustapahtumassa vakuutus kirjaa merkitty omavastuu vahingon määrästä.

Vakuutuksenottajalla ei ole varkausvahingoissa omavastuuta, mikäli rakennukseen on murtauduttu varmuuslukolla lukittuna olleen oven kautta.

6.3.8 Arvonlisävero

Jos vakuutettu on arvonlisäverolain mukaan oikeutettu vähentämään vahingon korjauskustannuksiin tai vahingoittuneen omaisuuden jälleenhankintakustannuksiin sisältyvän veron, maksetaan korvaus kustannuksiin sisältyvän arvonlisäveron määrällä vähennettynä.

Korvaus maksetaan arvonlisäveron määrällä vähennettynä myös silloin, kun vakuutetulla on arvonlisäverolain tai liikevaihtoverolain mukaan ollut oikeus vähentää tuhoutuneen tai menetetyn omaisuuden hankintahintaan sisältynyt vero.

6.4 Korvauksen suorittaminen

6.4.1 Korvauksen suorittamistavat

Vakuutuksenantajalla on oikeus maksaa korvaus rahana taikka uudelleen rakennuttaa, hankkia tai korjauttaa hävinnyt tai vahingoittunut omaisuus.

6.4.2 Jälleenhankinta-arvon mukaisen korvauksen suorittaminen

Jälleenhankinta-arvon mukainen korvaus suoritetaan kahdessa erässä. Ensin suoritetaan päivänarvon mukainen korvaus. Lisäkorvauksena suoritetaan jälleenhankinta-arvon ja päivänarvon mukaisten korvausten erotus, jos vahingoittunut omaisuus kahden vuoden kuluessa vakuutustapahtumasta joko korjataan tai samalle tontille tai tilalle rakennetaan taikka irtaimen omaisuuden sijalle hankitaan uutta samanlaatuista ja samaan käyttöön tarkoitettua omaisuutta.

Jos rakentaminen viivästyy viranomaisen toimenpiteen johdosta, viivästysaika lisätään edellä mainittuun aikaan.

Lisäkorvaus maksetaan, kun vakuutuksenantaja on saanut selvityksen edellä mainituista jälleenhankintatoimenpiteistä.

6.5 Toimenpiteet vakuutustapahtuman satuttua (katso myös yleiset sopimusehdot, kohta 10.1)

6.5.1 Ilmoittaminen vahingosta vakuutuksenantajalle

Vahingosta on viipymättä ilmoitettava vakuutuksenantajalle ja tehtävä kirjallinen vahinkoilmoitus.

Vakuutuksenantajalle on varattava mahdollisuus vahingon arvioimiseen.

Haettaessa korvausta polkupyörän varkausvahingosta vakuutuksenantajalle on toimitettava vahinkoilmoituksen yhteydessä poliisin antama jäljennös tehdystä rikosilmoituksesta, molemmat turvalukon avaimet (katso kohta 7.4) sekä pyörän takuukortti, josta käy ilmi pyörän rungon ja lukon numerot.

6.5.2 Menettely vahingoittuneen ja vahingoittumattoman omaisuuden osalta

Vahingoittunut ja vahingoittumaton jäljelle jäänyt omaisuus jää vakuutuksenottajan omistukseen. Vakuutuksenantajalla on kuitenkin oikeus lunastaa vahingoittunut omaisuus tai sen osa arvioituna samojen perusteiden mukaan kuin ennen vakuutustapahtumaa.

Lunastamisella tarkoitetaan vahingoittuneen omaisuuden luovuttamista vakuutuksenantajan omistukseen siten, että vakuutuksenantaja maksaa vaurioituneesta omaisuudesta sillä välittömästiennnen vahinkoa olleen arvon mukaisen korvausmäärän. Vakuutuksenantajan on ilmoitettava omaisuuden lunastamisesta vakuutetulle joko asiassa annettavan korvauspäätöksen yhteydessä tai erikseen kirjallisesti.

6.5.3 Jos menetetty omaisuus saadaan takaisin

Jos menetetty omaisuus saadaan takaisin korvauksen maksamisen

jälkeen, vakuutusentantajan tulee viipymättä luovuttaa se vakuutusentantajalle tai palauttaa korvaus sen osalta.

6.5.4 Selvityksen hankkiminen kiinnityksenhaltijalta eräissä vahinkotapauksissa

Suorittaessa korvausta omaisuudesta, johon voidaan vahvistaa kiinteistökiinnitys, on vakuutusentantajan vakuutustapahtuman jälkeen tarvittava selvittävä, että omaisuus on vapaa kiinteistön velan vakuudeksi vahvistetusta kiinnityksestä, tai että kiinnityksenhaltijat ovat suostuneet korvauksen suorittamiseen vakuutusentantajalle, taikka että vakuutusentantajalla maakaaren 17 luvun 8 §:n 2 momentin mukaan on oikeus itse nostaa vakuutuskorvaus (katso maakaari 17:8 2 mom.).

Suorittaessa korvausta omaisuudesta, johon voidaan vahvistaa yritysikiinnitys, ja yritysikiinnityksen kohteena oleva omaisuus tai suurin osa siitä tuhoutuu vakuutustapahtuman johdosta, korvaus suoritetaan vakuutusentantajalle, kun hän on selvittänyt, ettei omaisuutta ole kiinnitetty velan vakuudeksi tai että kiinnityksen haltijat ovat suostuneet korvauksen suorittamiseen (katso yritysikiinnityslaki 13 §).

6.6 Vakuutusmäärän väheneminen

Vahingon johdosta vakuutusmäärä vähenee suoritettua korvauksen määrällä.

Voidakseen vedota vakuutusmäärän vähenemiseen vakuutusentantajan tulee ilmoittaa vähenemisestä vakuutusentantajalle korvauspäätöksen yhteydessä.

7 Suojeluohjeet

7.1 Suojeluohjeiden merkitys

Suojeluohjeiden tarkoituksena on torjua uhkaavia vaaroja ja vähentää syntyviä vahinkoja.

Jos vakuutettu on laiminlyönyt suojeluohjeiden noudattamisen tahtaan tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, voidaan korvausta vähentää tai se evätä (katso myös yleiset sopimusehdot, kohta 6.1).

7.2 Paloturvallisuus

7.2.1 Yleinen paloturvallisuus

- Asuin-, majoitus- ja loma-asuntorakennukset tulee varustaa palovaroittimin.
- Tupakointi vuoteessa on kielletty.
- Kynttilöitä ei saa polttaa sisätiloissa ilman jatkuvaa valvontaa.
- Avotulen teko ja tupakointi on kielletty polyisissä työ- ja varastotiloissa.
- Jäätäneitä putkia ei saa sulattaa avotulta tai kuumailmapuhallinta käyttäen.

7.2.2 Tulisijat ja lämmityslaitteet

- Tulisijat hormeineen tulee nuohota niiden laadun ja käyttö-tarkoituksen mukaan seuraavasti:
  - kiinteällä polttoaineella tai useammilla polttoaineilla toimivat tulisijat hormeineen kerran vuodessa
  - kevytöljykäyttöiset tulisijat hormeineen kerran kahdessa vuodessa
  - yksityisten, muussa kuin ympärivuotisessa käytössä olevien loma-asuntojen tulisijat hormeineen kerran kolmessa vuodessa.
- Nuohouksen saa suorittaa vain tehtävään valtuutettu nuohooja.
- Tulisijasta poistettu tuhka tulee säilyttää palamattomassa, kannellisessa astiassa.
- Lämmityslaitteiden sijoittamisessa on otettava huomioon valmistajan ilmoittamat laitekohtaiset suojaetäisyydet.
- Lämmityslaitetta ei saa peittää.
- Vaatteiden kuivattaminen kiukaan yläpuolella tai sen välittömässä läheisyydessä on kielletty.

7.2.3 Sähkölaitteet

- Sähköasennuksia saa tehdä vain siihen oikeutettu.
- Sähkölaitteiden toimintahäiriöt tulee selvittää ja korjata viipymättä.
- Sähkölaitteiden käytössä tulee noudattaa valmistajan antamia ohjeita.

7.2.4 Tulityöt

Tulitöillä tarkoitetaan töitä, joissa käytetään hitsaus- ja polttoleikkauksilaitteita, kaasupoltimia tai kuumailmapuhaltimia tai töitä, joissa metallia hiotaan tai työstetään siten, että syntyy kipinöitä. Tulitöitä ovat myös katto- ja vedeneristystyöt, joissa esiintyy kipinöitä tai joissa käytetään liekkiä tai muuta lämpöä, jotka aiheuttavat palovaaraa.

7.2.4.1 Tulityöohjeet

- Ulkopuolisen urakoitsijan suorittaessa tulitöitä vakuutetussa rakennuksessa tulee työn suorittajalla olla henkilökohtainen, voimassa oleva tulityökortti.
- Ennen tulityöhön ryhtymistä tulee poistaa tai suojata syttyvät aineet ja materiaalit.
- Tulityöpaikalle tulee varata riittävä alkusammutuskalusto, kuitenkin vähintään yksi 43 A 183 B-C teholuokan (12 kg A-BIII-E) käsiammutin ja lisäksi tulityöpaikan välittömässä läheisyydessä toinen vastaava käsiammutin tai kaksi 27 A 144 B-C teholuokan (6 kg A-BIII-E) käsiammutinta.
- Tulitöitä tehtäessä on järjestettävä palovartiointi työn aikana ja työn lopettamisen jälkeen vähintään yhden tunnin ajaksi. Vartiointi edellyttää vartijan jatkuvaa läsnäoloa tai paikan jatkuvaa silmälläpitoa.

7.2.5 Palavien nesteiden ja nestekaasun säilytys ja käyttö

- Jos vakuutetussa rakennuksessa säilytetään tai käytetään palavia nesteitä tai nestekaasua, tulee paikalliselta paloviranomaiselta pyytää asiaa koskevat ohjeet ja noudattaa niitä.
- Avotulen teko ja tupakointi on kielletty edellä mainittujen aineiden säilytystiloissa sekä niitä käsiteltäessä.

7.2.6 Moottoriajoneuvosuojat ja moottoriajoneuvojen lämmittäminen

- Rakennuksen tai tilan, jossa säilytetään moottoriajoneuvoja, tulee olla rakennus- ja paloviranomaisten hyväksymä.
- Moottoriajoneuvosuojassa ei saa tehdä tulitöitä (katso kohta 7.2.4 tulityöt) eikä varastoida muita kuin ajoneuvon käyttöön liittyviä varusteita ja tarvikkeita.
- Ajoneuvon tai sen moottorin, voimansiirtolaitteiden tai muiden osien lämmittämiseen saa ajoneuvon vakiovarusteiden lisäksi käyttää ainoastaan sähkö- tai nestekaasukäyttöistä lämmittintä, jonka sen valmistaja tai maahantuoja on kirjallisesti ilmoittanut soveltuvan ajoneuvokäyttöön. Lämmittimen tulee olla varustettu CE-merkinnällä sekä suomalaisen, ruotsalaisen tai norjalaisen testauslaitoksen tarkastusmerkinnällä (FI-, S- tai N-merkki).
- Nestekaasukäyttöisen lämmittimen tulee olla valtuutetun asennusliikkeen asentama.
- Sähkökäyttöiseen sisätilälämmittimeen saa ottaa virran ainoastaan ajoneuvon sisätilapistokeesta.
- Ajoneuvon saa ottaa virran ainoastaan erillisestä tätä tarkoitusta varten asennetusta ulkopistorasiasta.
- Sisätilälämmitin tulee asentaa asennusohjeiden mukaan lattialle tai omaan telineeseen.
- Peitteen asettaminen konepellin ja moottorin väliseen tilaan ei ole sallittua.

7.3 Vuotovahinkojen torjuminen

- Vakuutuksen kohteena olevan rakennuksen johtoverkkoa tulee suojella jäätymiseltä. Johtoverkko ja siihen liittyvät laitteet on tyhjennettävä vedestä, kun rakennus jätetään kylmänä vuodenaikana ilman riittävää lämmitystä ja valvontaa.
- Pesukoneen ja astianpesukoneen toimintaa tulee valvoa. Sulkuventtiiliin tulee olla suljettuna, kun konetta ei käytetä. Laitteen liitännät tulee tehdä paikallisen vesilaitoksen ja laitevalmistajan ohjeiden mukaisesti.
- Vesikate, kattokaivot ja sadevesikourut on vuosittain tarkastettava ja tarvittaessa huollettava.

7.4 Murto- ja varkausvahingoilta suojautuminen

- Irtaimiston säilytystilojen rakenteiden, seinien, lattian ja katon tulee olla sellaisesta aineesta, että ne antavat riittävän suojan murtautumista vastaan.
- Ampuma-aseet ja -tarvikkeet tulee säilyttää lukitussa asekaapissa.
- Mukana olevaa omaisuutta on varkausvahingon varalta valvottava. Rahan ja muiden maksuvälineiden, arvokkaiden esineiden sekä optisten ja elektronisten laitteiden osalta valvonnan tulee olla jatkuvaa.
- Polkupyörän tulee varkauden varalta olla lukittuna Suomen Vakuutusyhtiöiden Keskusliiton hyväksymällä turvalukolla. Luettelo hyväksytyistä lukoista on saatavissa vakuutusentantajan toimipisteissä.
- Lukitun säilytystilan avainta ei saa jättää tai piilottaa rakennuksen läheisyyteen.
- Pankki-, luotto- tai vastaavaan maksukorttiin kuuluvaa tunnuslukua ei saa säilyttää kortin yhteydessä eikä käyttää siten, että tunnusluku joutuu ulkopuolisen tietoon.

7.5 Omaisuuden suojaamisen kuljetuksen ajaksi

- Vakuutetut esineet on kuljetuksen tai siirtämisen ajaksi pakattava kuljetuspakkaukseen tai muutoin suojattava sekä kiinnitettävä siten, että niiden voi arvioida kestävän vaurioitumatta kuljetustapaan liittyvät tavanomaiset rasitukset.
- Vakuutettuja esineitä ei saa kuljettaa nesteiden tai tahraavien ai-

neiden yhteydessä.

7.6 Rakennus- ja korjaustöiden suojeluohjeet

- Ennen kaivutöihin ryhtymistä on selvittävä työalueella olevien kaapelien ja putkien sijainti.
- Mikäli rakennus- tai korjaustöissä suoritetaan tulitöitä (katso kohta 7.2.4 tulityöt), tulee tällöin noudattaa kyseisiä tulityöohjeita.
- Rakennustyömaalla käytettäviä lämmityslaitteita tulee käyttää laitteen valmistajan käyttö- ja turvallisuusohjeiden mukaisesti.

7.7 Kiinteistön kunnossapito

- Vakuutusnottajan tulee tarkastaa rakennuksen kunto säännöllisesti, kuitenkin vähintään kerran vuodessa.
- Öljysäiliöt tulee tarkistuttaa luvan omaavalla tarkastajalla ensimmäisen kerran vuoden kuluessa siitä, kun niiden käyttöönotosta on kulunut 30 vuotta ja tämän jälkeen uudelleen tarkastajan määräämin väliajoin, mikäli sijoituspaikka huomioon ottaen ei edellytetä tätä ennen tai useammin tapahtuvaa tarkastusta.
- Kuntotarkastuksessa havaitut viat ja puutteet tulee korjata viipymättä.

7.8 Koneet ja laitteet

- Koneita ja laitteita on huollettava maahantuojan tai valmistajan edellyttämällä tavalla.
- Sähkömoottoreiden tuuletussäleiköt ja jäähdytysrivat on pidettävä puhtaina ylikuumenemisen estämiseksi.

7.9 Atk-ohjelmien, käyttöjärjestelmien, tietojen ja tiedostojen varmistus

- Ohjelmista ja käyttöjärjestelmistä on oltava alkuperäiskappaleet.
- Tiedoista ja tiedostoista on otettava varmuuskopiot vähintään kerran viikossa.
- Tuhoutuneet tai menetetyt ohjelmat, käyttöjärjestelmät, tiedot ja tiedostot on voitava vahingon jälkeen palauttaa korjattuun tai vaihdettuun laitteeseen toimivaksi kokonaisuudeksi.
- Ohjelmien ja käyttöjärjestelmien alkuperäiskappaleita sekä tietojen ja tiedostojen varmuuskopioita on säilytettävä erillään sijaitsevassa paikassa.

8 Indeksiehto

Vakuutus kirjassa mainitut vakuutusmäärät on sidottu elinkustannusindeksiin seuraavasti:

Tarkistusindeksi on vakuutus kirjaan merkittyä vakuutuskauden alkamiskuukautta neljä kuukautta aikaisemman kalenterikuukauden indeksi.

Tarkistushetki on vakuutuskauden alkamispäivä.

Indeksillä tarkistettu vakuutuskauden vakuutusmäärä ja -maksu ovat yhtä monta prosenttia edellisen vakuutuskauden vakuutusmäärästä ja -maksusta kuin tarkistushetken indeksi on edellisen vakuutuskauden tarkistusindeksistä.

Vakuutusmäärä vahinkohetkellä on yhtä monta prosenttia vakuutus kirjaan merkitystä vakuutusmäärästä, kuin vahinkokuukautta neljä kuukautta aikaisemman kalenterikuukauden indeksi on tarkistushetken tarkistusindeksistä.

LVIS-VAKUUTUS (sisältyy vakuutus sopimukseen, mikäli siitä on erikseen sovittu ja tehty merkintä vakuutus kirjaan)

1 Yleiskuvaus

LVIS-vakuutuksen tarkoituksena on laajentaa näissä ehdoissa mainituin edellytyksin ja rajoituksin esinevakuutuksen korvauspiiriä

- rakennukseen kiinteästi asennettujen kohdassa 2 mainittujen koneiden ja laitteiden rikkoutumisvahingoissa
- poistamalla esinevakuutuksen ehtojen kohdassa 6.2.4 määrätty 3 %:n yläraja rakennuksen alapohjaan asennetuista putkistoista virranneesta nesteestä rakennukselle aiheutuneen vahingon korvauksen määrästä.

LVIS-vakuutuksen liittämistä Koti- ja loma-asuntovakuutukseen esinevakuutuksella vakuutettuun kohteeseen sovitaan rakennuskohteisesti erikseen ja tehdään merkinnät vakuutus kirjaan.

2 Vakuutuksen kohteet

LVIS-vakuutuksen kohteina ovat vakuutus kirjassa mainituissa rakennuksissa olevat sekä niiden käyttöä palvelevat:

- kiinteät jäähdytys-, ilmastointi-, vedenjakelu- ja lämmityslaitteet, säätö- ja valvontalaitteet, lämminvesivaraajat sekä öljysäiliöt
- sähköjohtimet ja -mittarit sekä sähköpääkeskukset
- putkistot ja putkikanaalit kunnalliseen tai muuhun yleiseen liittymään saakka.

3 Vakuutuksen voimassaolo rakennusaikana

Rakennuksen ollessa rakenteilla tai peruskorjattavana tulee vakuutus voimaan vasta sen jälkeen, kun putkistot ja johtimet on asianmukaisesti hyväksytty käyttöönotettaviksi.

4 Korvattavat vakuutustapahtumat ja niihin liittyvät rajoitukset

4.1 Korvattavat vakuutustapahtumat

Vakuutuksesta korvataan vahinko, joka välittömästi aiheutuu vakuutetulle omaisuudelle äkillisestä ja ennalta arvaamattomasta tapahtumasta.

Lisäksi vakuutuksesta korvataan vahingoittuneen koneen, laitteen tai sähköjohtimen vian etsimisestä ja korjaamisesta aiheutuneet lattia- ja seinärakenteiden avaamis- ja sulkemiskustannukset sekä maan kaivu- ja täyttökustannukset.

4.2 Vakuutustapahtumiin liittyvät rajoitukset

Vakuutuksesta ei korvata:

- vahinkoa, joka korvataan esinevakuutuksen perusteella
- koneen tai laitteen huoltokustannuksia
- vahinkoa, joka on aiheutunut kulumisesta, syöpmisestä, ruostumisesta, routimisesta tai muusta vähitellen tapahtuvasta ilmiöstä
- vahinkoa, joka on aiheutunut tulvasta tai jäiden liikkumisesta
- vahinkoa, joka korvataan jonkin lain, takuun, sitoumuksen tai muun vakuutuksen perusteella. Näiden vakuutusehtojen mukaan korvattava vahinko korvataan kuitenkin tämän rajoitusehdon estämättä, jos vakuutuksenottaja näyttää toteen, ettei korvausvelvollinen voi täyttää sitoumustaan.

5 Vahingon määrän arvioiminen

Vahingon määräksi katsotaan koneen tai laitteen korjaus- tai jälleenhankintakustannukset, joista tehdään seuraavat käyttöikään perustuvat vuotuiset vähennykset kultakin koneen tai laitteen käyttöönotto vuotta seuranneelta, vahingon tapahtuma-ajankohtaan mennessä päättyneeltä täydeltä kalenterivuodelta seuraavasti:

Kone tai laite	vähennys
– kiinteät jäähdytys-, ilmastointi-, vedenjakelu- ja lämmityslaitteet, säätö- ja valvontalaitteet, sähkömoottorit, lämminvesivaraajat ja öljysäiliöt	6 %
– putkistot, putkikanaalit, sähköjohtimet ja -mittarit sekä sähköpääkeskukset	3 %

Tässä tarkoitettua vähennystä ei kuitenkaan tehdä rakennukseen kiinteästi asennetun sähkömoottorin korjauskustannuksista. Jos vahingoittunut sähkömoottori voidaan korjata, vahingon määrä on korjauskustannukset, kuitenkin enintään omaisuuden päivänarvo. Tässä tarkoitettu päivänarvo saadaan, kun sähkömoottorin jälleenhankinta-arvosta tehdään edellä tarkoitettu 6 %:n vähennys.

Tontilla olevan talojohdon, rakennusten välisen putkikanaalin tai maahan asennetun kaapelin rikkoutuessa tehdään 3 %:n vähennys myös vian etsimis- sekä maankaivu- ja täyttökustannuksista.

Rakenteiden sisään asennetun lämpövuotuksen rikkoutuessa tehdään 6 %:n vähennys myös vian etsimisestä sekä rakenteiden avaamis- ja sulkemiskustannuksista.

6 Muut säännökset

LVIS-vakuutukseen sovelletaan korvaussäännösten ja suojeluohjeiden osalta esinevakuutuksen kohtien 6.3 - 6.6 ja 7 säännöksiä.

VASTUUVAKUUTUS (sisältyy vakuutus sopimukseen, mikäli siitä on erikseen sovittu ja tehty merkintä vakuutus kirjaan)

1 Yleiskuvaus

Vakuutuksenantaja sitoutuu näiden ehtojen ja yleisten sopimusehtojen mukaisesti

- korvaamaan kohdassa 4.1 mainitut vahingot ja ehdoissa erikseen mainitut muut kustannukset
- huolehtimaan vahingonkorvauksen perusteiden ja määrän selvi-

- tyksestä
- neuvottelemaan korvauksenvaattijan kanssa, ja
- hoitamaan tai korvaamaan oikeudenkäynnin, jos korvauskysymys joutuu oikeuskäsittelyyn.

2 Vakuutetut

Vakuutettuja ovat vakuutuksenottaja sekä hänen kanssaan samassa taloudessa vakinaisesti asuvat henkilöt, ellei heillä ole omaa vakuutusta.

- Jakamattoman kuolinpesän vakuutuksessa ovat kuitenkin vakuutettuja
- esinevakuutuksen vakuutuspaikassa vakinaisesti asuvat pesän osakkaat ja heidän talouksensa vakinaisesti asuvat henkilöt, ellei heillä ole omaa vakuutusta
  - muut pesän osakkaat vakuutetun kiinteistön tai irtaimiston omistamiseen, hallintaan tai käyttämiseen liittyvissä vahinkotapauksissa.

3 Vakuutuksen voimassaoloalue

Vakuutus on voimassa kaikkialla Suomessa sekä Pohjoismaihin suuntautuvan matkan aikana [yhtäjaksoisesti enintään 90 vuorokauden ajan matkan alkamisajankohdasta lukien](#).

4 Korvattavat vakuutustapahtumat ja niihin liittyvät rajoitukset

4.1 Korvattavat vakuutustapahtumat

4.1.1 Vakuutuksesta korvataan yksityishenkilönä vakuutuksen voimassaoloalueella toiselle aiheutettu henkilö- ja esinevahinko, josta vakuutettu on Suomen voimassa olevan oikeuden mukaan korvausvastuussa ja joka todetaan vakuutuskauden aikana.

4.1.2 Vakuutuksesta korvataan lisäksi

4.1.2.1 vahinko, jonka aiheuttaa vakuutettu lapsi, jota vahingon sattuessa ei ikänsä puolesta ole pidettävä korvausvelvollisena. Vahinko korvataan siinä laajuudessa kuin sen olisi aiheuttanut lapsi, joka on saattanut korvausvelvollisuuden syntymistä edellyttävän alimman iän.

Tämä säännös ei koske vahinkoa, josta joku toinen on korvausvastuussa eikä vahinkoa, joka aiheutuu sille jonka hoidettavana lapsi vahingon sattuessa on.

4.1.2.2 vakuutetun tuottamuksesta riippumatta vakuutuksenottajan perheessä seuraeläimenä pidettävän koiran aiheuttama henkilövahinko sekä vahinko, jonka koira aiheuttaa välittömässä yhteyttämyksessä moottoriajoneuvon kanssa.

4.2 Rajoitukset

4.2.1 Itselle aiheutunut vahinko

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu

- vakuutetulle itselleen tai muulle vakuutetulle
- vakuutetun työntekijälle tai häneen rinnastettavalle siltä osin kuin hän on oikeutettu saamaan korvausta lakisääteisestä tapaturmasta liikennevakuutuksesta.

4.2.2 Käytettävänä oleva omaisuus

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa omaisuudelle, joka vahingon aiheuttaneen teon tai laiminlyönnin tapahtuessa oli vakuutetun hallussa, lainassa tai muutoin vakuutetun hyödykseen käytettävänä.

Vakuutukseen sisältyy kuitenkin korvausvelvollisuus, joka vakuutetulle aiheutuu hänen ja hänen perheensä asuntona käytetyn osake- tai vuokrahuoneiston rakenteille tai laitteille äkillisesti tuotetusta vahingosta. Vakuutuksesta ei kuitenkaan korvata vahinkoja omaisuudelle, josta vakuutettu osakehuoneiston hallintaan oikeuttavien osakkeiden omistajana on asunto-osakeyhtiölain (809/91) mukaan kunnossapitovastuussa.

4.2.3 Käsiteltävänä tai huolehdittavana oleva omaisuus

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa omaisuudelle, joka vahingon aiheuttaneen teon tai laiminlyönnin tapahtuessa on tai oli vakuutetun tai jonkun muun tämän lukuun

- valmistettavana, asennettavana, korjattavana taikka muulla tavoin käsiteltävänä
- säilytettävänä
- suojaus- ja vahingontorjuntavelvoitteen alaisena, kun otetaan huomioon vakuutuksenottajan toiminnan tai vahinkoa aiheuttaneen työsuorituksen luonne ja sen välitön vaikutuspiiri
- muulla tavoin vakuutuksenottajan huolehdittavana.

4.2.4 Sopimusvastuu

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa siltä osin kuin korvausvastuu perustuu sopimukseen, takuuseen tai muuhun sitoumukseen, ellei tällaista korvausvastuuta olisi ilman mainittua sitoumusta.

4.2.5 Ympäristövahinko

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu

- veden, ilman tai maaperän pilaantumisesta
- melusta, värinästä, säteilystä, vedosta, lämmöstä tai hajusta
- muusta vastaavasta häiriöstä.

Vakuutuksesta korvataan kuitenkin äkillinen vahinko, jonka syynä on satunnainen tai yksittäinen virhe tai laiminlyönti taikka rakennukseen, laitokseen tai laitteeseen vakuutuksenottajan korvausvastuun perustavasta syystä äkillisesti tai odottamatta syntynyt vika tai puute. Lisäksi edellytetään, että myös vahingon syntyminen edellä mainitut edellytykset täyttävän syyn seurauksena on tapahtunut äkillisesti, odottamattomasti ja nopeasti eikä perustu hitaaseen, vähitellen tapahtuvaan vaikutukseen tai jatkettuun tekoon tai laiminlyöntiin taikka muutoin toistuviin tapahtumiin.

4.2.6 Viranomaiskustannukset ympäristövahingoissa

Vakuutuksesta ei korvata ympäristövahinkojen korvaamisesta annetun lain (737/94) 6 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaisia viranomaisille koituneita kustannuksia, joiden syynä on mainitun lain 1 §:ssä tarkoitettujen häiriön uhan tai sen vaikutusten torjumiseksi tai pilaantuneen ympäristön ennalleen palauttamiseksi suoritettu toimenpide.

4.2.7 Kosteus ja tulviminen

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu

- kosteudesta
- sadeveden tai sulamisveden aiheuttamasta tulvimisesta.

Vakuutuksesta korvataan kuitenkin vahinko, jonka syynä on satunnaisen virheen aiheuttama tilapäinen tapahtuma tai olosuhde taikka se, että rakennukseen tai laitteeseen vakuutuksenottajan korvausvastuun perustavasta syystä on syntynyt vika tai puute äkillisesti ja arvaamattomasti.

4.2.8 Pohjavesi

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, jonka syynä on pohjaveden korkeuden muuttuminen.

4.2.9 Ansio- tai elinkeinotoiminta

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, jonka vakuutettu aiheuttaa työtehtävässä toisen palveluksessa taikka itsenäisessä ammatti-, elinkeino- tai ansiotoiminnassa.

4.2.10 Kiinteistön omistaminen ja hallinta

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu sellaisen kiinteistön omistamisesta, hallinnasta tai kunnossapidosta, jota ei ole vakuutuskirjaan merkitty tai josta enin osa ei ole vakuutetun asumiseen liittyvässä käytössä.

4.2.11 Vesi- ja ilma-aluksen käyttö

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu

- rekisteröitävän aluksen tai rekisteröitävän veneen käytöstä, ellei käyttö liity vakuutuksenottajan itselleen suorittamaan työhön
- ilma-aluksen käyttämisestä ilmailuun, kun vakuutuksenottaja on korvausvelvollinen ilma-aluksen omistajana, haltijana, käyttäjänä, ilma-aluksessa tehtävää suorittavana tai näiden työnantajana.

4.2.12 Louhinta- ja räjäytystyöt

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka johtuu vieraalla työvoimalla tai toiselle suoritettusta louhinta- tai räjäytystyöstä.

4.2.13 Liikennevahinko

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu moottoriajoneuvon tai moottorikäyttöisen laitteen liikennevakuutuslain (279/59) tai vastaavan ulkomaisen lain mukaiseen liikenteeseen käyttämisestä. Jos vastaava ulkomainen lainsäädäntö puuttuu, vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu moottoriajoneuvon tai moottorikäyttöisen laitteen liikenteeseen käyttämisestä, kun vakuutettu on korvausvelvollinen edellä mainitun laitteen omistajana, haltijana tai kuljettajana.

Vakuutuksesta korvataan kuitenkin Suomessa kuormauksen, kuor-

man purkamisen tai muun työsuorituksen kestäessä vakuutusentottajan korvausvastuun perustavasta syyistä tähän toimintaan osalliseen toiseen moottoriajoneuvoon kohdistunut vahinko niiltä osin kuin ei ole kysymys sellaisesta ajoneuvon osasta, joka on ollut työnsuorittajan huolehdyttävänä (katso kohta 4.2.3).

4.2.14 Tahallisuus tai törkeä huolimattomuus

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, jonka vakuutettu on aiheuttanut tahallaan. Vakuutuksesta korvataan kuitenkin alle 12-vuotiaan vakuutetun tahallaankin aiheuttama vahinko.

Korvausta voidaan alentaa tai evätä se kokonaan, jos vakuutettu on aiheuttanut vahingon

- törkeällä huolimattomuudella
- ollessaan alkoholin tai huumausaineen vaikutuksen alaisena niin, että tämä seikka on vaikuttanut vakuutustapahtumaan.

(Katso myös yleiset sopimusehdot, kohta 7).

4.2.15 Tiedossa ollut vahingonuhka

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, jos virhe, virheellisyys tai muu korvausvastuun peruste oli tai olisi pitänyt olla vakuutusentottajan tiedossa vakuutuksen tullessa voimaan.

4.2.16 Sakko

Vakuutuksesta ei korvata sakkoa tai muuta sen kaltaista seuraamusta.

4.2.17 Muu vastuuvakuutus

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa siltä osin kuin se korvataan vakuutetun muusta vastuuvakuutuksesta.

5 Vahingon selvittäminen

5.1 Vakuutusentottajan velvollisuudet

Vakuutetun tulee pyrkiä siihen, että vakuutusentottajalle varataan tilaisuus vahingon määrän arvioimiseen ja mahdollisuus myötävaikuttaa sovinnollisen ratkaisun aikaansaamiseen.

Vakuutusentottaja on velvollinen

- omalla kustannuksellaan osallistumaan vahingon selvittelyyn
- esittämään vakuutusentottajalle hallussaan olevat tiedot ja asiakirjat, joilla on merkitystä vahingon selvittelyssä
- hankkimaan tai valmistamaan tarpeelliset selvitykset ja tutkimukset, jotka ovat kohtuullisin kustannuksin vakuutusentottajan saatavilla.

Jos vahinko johtaa oikeudenkäyntiin, vakuutetun on viipymättä ilmoitettava tästä vakuutusentottajalle.

5.2 Vakuutusentottajan velvollisuudet

Vakuutusentottaja selvittää, onko vakuutusentottajalla vahingonkorvausvelvollisuutta vakuutuksen korvauspiiriin kuuluvasta vahingosta ja neuvottelee korvauksen vaatijan kanssa.

Jos vakuutettu korvaa vahingon, sopii siitä tai hyväksyy vaatimuksen, ei tämä sido vakuutusentottajaa, elleivät korvauksen määrä ja peruste ole ilmeisesti oikeita.

Jos vakuutusentottaja on ilmoittanut vakuutetulle olevansa valmis tekemään vakuutusmäärän rajoissa sopimuksen vahingonkarsineen kanssa tämän vakuutuksen piiriin kuuluvien vahinkojen korvaamisesta eikä vakuutettu tähän suostu, vakuutusentottaja ei ole velvollinen korvaamaan suurempaa vahingonkorvausta eikä tämän ajankohdan jälkeen syntyneitä kustannuksia eikä suorittamaan enempää selvittelyä asiassa.

Ellei vakuutettu ilmoita oikeudenkäynnistä etukäteen vakuutusentottajalle, ei vakuutusentottajalla ole velvollisuutta korvata oikeudenkäynnistä aiheutuneita kustannuksia tai kuluja.

6 Korvaussäännökset

Vakuutuskirjaan merkittyjen vakuutusmäärien ja omavastuiden puitteissa vakuutuksesta korvataan kohdissa 6.1 – 6.3 mainitut kustannukset.

6.1 Vahingonkorvaus

Vakuutuksesta korvataan se vahingonkorvaus, jonka vakuutusentottaja on velvollinen maksamaan. Vahingonkorvauksen määrä lasketaan vahingonkorvausta koskevien säännösten ja oikeuskäytän-

nön mukaisesti.

Jos usea on velvollinen yhteisvastuullisesti korvaamaan saman vahingon, vahingosta korvataan ainoastaan se osa vahingosta, joka vastaa vakuutusentottajan viaksi jäävää syyllisyyden määrää ja hänen ehkä vahingon aiheuttaneesta tapahtumasta saamaansa etua. Jos muuta perustetta ei ole, korvausta maksetaan pääluvun mukaisesti.

6.2 Uhkaavan vahingonvaaran torjuntakustannukset

Vakuutetulla on vakuutustapahtuman välittömästi uhatessa tai satuttua velvollisuus huolehtia vahingon torjumisesta tai rajoittamisesta (katso yleiset sopimusehdot, kohta 6.2). Tämä velvollisuus koskee ainoastaan niitä toimenpiteitä, joilla poistetaan väliön toiselle aiheutuvan vastuuvahingon uhka, mutta ei tätä pitemmälle ulottuvia vahingon jälkitoimia, ellei vakuutusentottajan kanssa erikseen toimenpiteistä sovita. Näistä välttämättömistä toimenpiteistä aiheutuneet kustannukset korvataan vakuutuksesta.

Jos vakuutettu aiheuttaa ympäristövahingon omalle omaisuudelleen, kuten omalle maaperälle, on edellä olevan lisäksi noudatettava seuraavaa:

Omalle maaperälle, vedelle tai muulle omaisuudelle aiheutuvia vahinkoa ei korvata.

Torjuntakuluja korvataan vain tilanteissa, joissa väliön vaara uhkaa jonkun muun omaisuutta, esimerkiksi ympäristöä pilaavien aineiden kulkeutuessa pohjaveden tai maaperän kautta omalta maalta muualle.

Korvattavia toimenpiteitä ovat vain ne välttämättömät toimenpiteet, joilla vakuutuksesta korvattavan, jonkun toisen omaisuutta uhkaavan vahingon väliön uhka on saatu poistetuksi.

Ympäristövahingon satuttua voidaan joutua tekemään välittömän vaaran torjuntaa laajempia toimenpiteitä syntyneen tilanteen loppuun hoitamiseksi. Näitä voivat olla esimerkiksi saastuneiden maamassojen kuljettaminen, syntyneiden ongelmajätteiden hävittäminen tai neutralointi. Näistä syntyneitä kustannuksia ei korvata vastuuvakuutuksesta torjuntakuluina siinäkin tapauksessa, että kyseessä ovat viranomaisien pakottavien määräysten mukaiset toimenpiteet.

6.3 Selvitys- ja oikeudenkäyntikulut

Vakuutuksesta korvataan vahingon selvittelystä aiheutuneet kohtuulliset ja tarpeelliset kustannukset, ei kuitenkaan sellaisia vakuutusentottajalle syntyviä selvityskustannuksia, jotka vakuutusentottaja on vakuutusehtojen mukaan velvollinen itse maksamaan tai joista ei ole vakuutusentottajan kanssa erikseen sovittu.

Jos vahingonkorvauskysymys joutuu oikeuden käsiteltäväksi ja vaatimus perusteitaan ilmeisesti koskee vakuutuksesta korvattavaa vahinkoa, maksaa vakuutusentottaja oikeudenkäynnistä aiheutuvat oikeudenkäyntikulut.

Jos oikeudenkäynnin kohteena on myös muita asioita, vakuutuksesta korvataan ainoastaan vakuutuksen piiriin kuuluvan korvausvaatimuksen osuus kustannuksista.

6.4 Vakuutusmäärä

6.4.1 Korvauksen enimmäismäärä

Yhden vahingon perusteella maksettavien korvausten yhteisenimismäärä on selvitys- ja oikeudenkäyntikustannukset mukaan lukien vakuutuskirjaan merkitty vakuutusmäärä. Torjuntakustannukset korvataan yleisten sopimusehtojen kohdan 6.2 mukaisesti.

6.4.2 Sarjavahinko

Samasta tapahtumasta tai olosuhteesta aiheutuneet vahingot katsotaan yhdeksi vahingoksi siitä riippumatta, onko vahingot todettu yhden vai useamman vakuutuskauden aikana. Jos tällaiset vahingot todetaan eri vakuutuskausien aikana, katsotaan ne kohdistuneiksi siihen vakuutuskauteen, jonka aikana ensimmäinen vahinko on todettu.

6.5 Omavastuu

Jokaisessa vahingossa vakuutusentottajalla on vakuutuskirjaan merkitty omavastuu, joka vähennetään ehtojen mukaan laskettujen vahingonkorvauksen, torjuntakustannusten sekä selvitys- ja oikeudenkäyntikustannusten yhteismäärästä.

6.6 Toimintaohjeita vastuuvahingon satuttua

Ympäristövahingon (katso kohta 4.2.5) uhatessa tai satuttua vakuu-

OIKEUSTURVAVAKUUTUS

tuksenottajan on välittömästi ilmoitettava vahingosta vakuutusenantajalle sen varmistamiseksi, mitkä vahingon torjuntatoimenpiteet kuuluvat vastuuvakuutuksen korvauspiiriin (katso kohta 6.2).

OIKEUSTURVAVAKUUTUS (sisältyy vakuutussopimukseen, mikäli siitä on erikseen sovittu ja tehty merkintä vakuutuskirjaan)

1 Yleiskuvaus

Vakuutuksen tarkoituksena on korvata vakuutetun välttämättömät ja kohtuulliset asianajo- ja oikeudenkäyntikulut, jotka ovat aiheutuneet lakimiesavun käyttämisestä riita-, rikos- ja hakemusasioissa kohdassa 4 tarkoitetuissa vakuutustapahtumissa.

Vakuutus koskee vakuutettua yksityiselämään liittyvissä asioissa.

2 Vakuutetut

Vakuutettuina ovat vakuutusentaja ja muut hänen kanssaan samassa taloudessa vakinaisesti asuvat henkilöt, ellei heillä ole omaa vakuutusta.

Vakuutettuna on myös vakuutusentajan yksityishenkilönä teettämään työhön liittyvissä asioissa

- kodinhoitoon liittyvä palvelusväki
- sellaiset palkattomat tai satunnaiset työsuorittajat, joiden tuottamista vahingoista vakuutusentaja voimassa olevan oikeuden mukaan on korvausvastuussa.

Jakamattoman kuolinpesän vakuutuksessa ovat edellä sanotusta poiketen vakuutettuja

- esinevakuutuksen vakuutuspaikassa vakinaisesti asuvat pesän osakkaat ja heidän taloudessaan vakinaisesti asuvat henkilöt, ellei heillä ole omaa vakuutusta
- muut pesän osakkaat esinevakuutuksella vakuutetun kiinteistön tai irtaimiston omistamiseen, hallintaan tai käyttämiseen liittyvissä vahinkotapauksissa.

3 Tuomioistuimet ja vakuutuksen voimassaoloalue

Vakuutettu voi käyttää vakuutusta asioissa, jotka voidaan saattaa käsiteltäviksi:

- Suomessa käräjä- ja asunto-oikeudessa sekä näiden muutoksenhakuasteissa
- muissa Pohjoismaissa edellä mainittuja vastaavissa tuomioistuimissa
- välimiesmenettelyssä.

Vakuutuksesta ei siten korvata kuluja asioissa, jotka voidaan käsitellä yksinomaan hallinnollisissa viranomaisissa tai erikoistuomioistuimissa, esimerkiksi lääninhallituksessa, hallinto-oikeudessa, vakuutus-oikeudessa tai korkeimmassa hallinto-oikeudessa.

4 Korvattavat vakuutustapahtumat

4.1 Vakuutustapahtuman määritelmä

Vakuutuksesta korvattava vakuutustapahtuma on

riita- ja hakemusasiossa

- riidan syntyminen. Riita on syntynyt, kun vaatimus on kiistetty perusteeltaan tai määrältään.

rikosasiassa

- vakuutetun esittämän yksityisoikeudellisen vaatimuksen kiistäminen perusteeltaan tai määrältään
- syytteen nostaminen tai jatkaminen vakuutettua vastaan asianomistajan toimesta, kun virallinen syyttäjä on päättänyt jättää syytteen nostamatta tai on sen peruuttanut. Syyte on nostettu, kun asianomistajan haastehakemus on saapunut käräjäoikeuden kansliaan. Syytettyä on jatkettu, kun asianomistaja on ilmoittanut syytteen ajamisesta kirjallisesti tuomioistuimelle sen jälkeen, kun virallinen syyttäjä on peruuttanut syytteen.

Vakuutuksesta korvataan vakuutuksen voimassaoloaikana sattuneet vakuutustapahtumat. Jos vakuutus kuitenkin vakuutustapahtuman sattuaan on ollut voimassa vähemmän kuin kaksi vuotta, tulee myös niiden seikkojen, joihin riita, vaatimus tai syyte perustuu, olla syntynyt vakuutuksen voimassaoloaikana. Vakuutuksen voimassaoloaikaan luetaan tällöin se aika, jonka vakuutus vakuutetun osalta on yhtäjaksoisesti ollut voimassa yhden tai useamman vakuutusentajan myöntämänä.

4.2 Yksi vakuutustapahtuma

Kysymyksessä on yksi vakuutustapahtuma silloin, kun

- kaksi tai useampia tämän vakuutuksen vakuutettuja on riita-, rikos- tai hakemusasiossa samalla puolella
- vakuutetulla on useita riita-, rikos- ja hakemusasioita, jotka perustuvat samaan tapahtumaan, olosuhteeseen, oikeustoimeen tai oikeudenloukkaukseen.

5 Vakuutustapahtumiin liittyvät rajoitukset

Vakuutuksesta ei korvata vakuutetulle aiheutuvia kuluja asiassa,

1) jossa vaatimuksen kiistämistä ei voida osoittaa

2) joka liittyy vakuutetun tai hänen kanssaan samassa taloudessa asuvan muun vakuutetun nykyiseen tai aiempaan työhön, ammatinharjoittamiseen, virkaan, toimeen, elinkeino- tai ansiotoimintaan, kaupallisen yrityksen osakkuuteen tai jäsenyyteen tällaisen yrityksen hallinnollisissa elimissä tai muuhun pää- tai sivutoimiseen toimintaan tulon hankkimiseksi

3) joka liittyy sijoitustoimintaan tai yksittäiseen sijoitukseen, jonka arvo riidan syntyessä tai sijoitusta tehtäessä on ylittänyt 100.000 euroa

4) joka liittyy takaukseen, panttaukseen tai muuhun sitoumukseen toisen elinkeino- tai ansiotoimintaansa varten tekemästä velasta tai sitoumuksesta

5) joka liittyy toisen elinkeino- tai ansiotoimintaa varten annettuun lainaan

6) joka liittyy muuhun kiinteistöön, asunto-osakkeeseen tai vuokrahuoneistoon kuin vakuutetun vakinaiseen asuntoon tai vakuutetun omassa käytössä olevaan vapaa-ajan asuntoon

7) jolla on vakuutetulle vähäinen merkitys

8) jossa tämän vakuutuksen vakuutetut ovat vastapuolina

9) joka liittyy saatavaan tai vaateeseen, joka on vakuutetulle siirretty ellei siirrosta ole riidan syntyessä kulunut kahta vuotta

10) jossa on kysymys virallisen syyttäjän vakuutettua vastaan ajamasta syytteestä tai tällaisen syytteen vireillä ollessa asianomistajan syytteessä olevaa vakuutettua kohtaan esittämästä yksityisoikeudellisesta vaatimuksesta

11) joka koskee vakuutettua vastaan esitettyä sellaiseen tekoon perustuvaa yksityisoikeudellista vaatimusta, josta vakuutettu on tuomittu rangaistukseen tai jätetty syyttämättä tai rangaistukseen tuomitsematta sitä koskevien erityissäännösten perusteella

12) joka koskee vakuutetun esittämää sellaiseen tekoon perustuvaa korvausvaatimusta, josta hänet on tuomittu rangaistukseen tai jätetty syyttämättä tai rangaistukseen tuomitsematta sitä koskevien erityissäännösten perusteella

13) joka koskee avioeroa, avioeroon tai yhteiselämän lopettamiseen tai avioliitonomaisen yhteiselämän päättämiseen liittyviä varallisuusriitoja tai muita vaatimuksia

14) joka liittyy lasten huoltoon, elatukseen tai tapaamisoikeuteen, kun niitä koskevista kysymyksistä sovitaan tai päätetään ensimmäistä kertaa tai kun niiden käsittely liittyy yhteiselämän lopettamiseen

15) jossa on kysymys edunvalvojan, uskotun miehen, pesänjakajan tai -selvittäjän määräämisestä

16) josta vakuutetulle aiheutuvat kustannukset korvataan vastuuvakuutuksesta tai auto- tai venevakuutukseen liittyvästä oikeusturvavakuutuksesta

17) joka koskee konkurssia

18) joka koskee ulosottoa, ulosottolaisissa tarkoitettua täytäntöönpanonriitaa tai ulosottoon liittyvää täytäntöönpanoa

19) jossa on kysymys yrityksen saneerauksesta tai yksityishenkilön velkajärjestelystä annettujen lakien mukaisesta menettelystä tai maaseutuelinkeinolain mukaisesta maatalouden harjoittajan vapaaehtoisesta velkajärjestelystä

20) jossa on kysymys siitä, onko vakuutetun ilmoittamasta vakuutustapahtumasta aiheutuneet kustannukset joko kokonaan tai osittain korvattava tästä oikeusturvavakuutuksesta

21) joka käsitellään ryhmäkanteena.

6 Toimenpiteet vakuutustapahtuman satuttua

6.1 Jos vakuutettu haluaa käyttää vakuutusta, on siitä kirjallisesti ilmoitettava vakuutusenantajalle etukäteen. Vakuutusenantaja antaa tällöin vakuutetulle kirjallisen korvauspäätöksen.

6.2 Vakuutetun on käytettävä asiamiehenään asianajajaa tai muuta lakimiestä. Jos vakuutettu käyttää asiamiehenään muuta kuin oikeustieteen kandidaatin tai vastaavan ulkomaisen tutkinnon suorittanutta asiamiestä taikka ei käytä asiamiestä lainkaan, ei vakuutuksesta suoriteta korvausta.

6.3 Vakuutetun on oikeudenkäynnissä ja sovintoneuvotteluissa vaadittava vastapuolelta täysimääräisesti korvausta asianajo- ja oikeudenkäyntikuluistaan. Jos vakuutettu ilman perusteltua syytä ei vaadi vastapuolelta kulujaan, vakuutuksesta suoritettavaa korvausta voidaan vakuutus sopimuslain mukaan alentaa tai se evätä.

6.4 Vakuutetulla ei ole oikeutta myöntää asian hoitamisesta aiheutuneiden kustannusten määrää vakuutusenantajaa sitovasti.

Vakuutetun mahdollisesti asiamiehelleen suorittama korvaus asiamiehen palkkioista ja kuluista ei sido vakuutusenantajaa arvioitaessa oikeudenkäyntikulujen kohtuullisuutta.

7 Korvaussäännökset

7.1 Vakuutusmäärä

Vakuutuskirjaan merkitty vakuutusmäärä on vakuutusenantajan korvausvelvollisuuden ylimpänä rajana jokaisessa vakuutustapahtumassa.

7.2 Omavastuu

Korvattavista kustannuksista vähennetään vakuutuskirjaan merkitty omavastuu.

7.3 Korvattavat kustannukset

Vakuutuksesta korvataan vakuutustapahtumasta aiheutuneet vakuutetun välttämättömät ja kohtuulliset asianajo- ja oikeudenkäyntikulut seuraavasti:

7.3.1 Korvauksen hakeminen oikeusturvavakuutuksesta

Vakuutetun asiamiehen palkkiot ja kulut, mikäli vakuutustapahtumasta suoritetaan korvausta.

7.3.2 Riita- ja hakemusasiassa

Vakuutetulle asiamiehen käyttämisestä ja todistelusta aiheutuneet kulut, jos on kysymys riidasta, jota on käsitelty tai joka olisi voitu välittömästi saattaa käsiteltäväksi kohdassa 3 mainituissa tuomioistuimissa.

Jos edellytyksenä riidan saattamiselle tuomioistuimen tutkittavaksi on jokin oikeustoimi taikka jossakin elimessä tai toimituksessa tehty päätös, kustannukset korvataan siitä lukien, kun sanottu edellytys on täytynyt.

Asiamiehen palkkiot ja kulut, jos edellä tässä kohdassa tarkoitettua riitaa on tuomioistuinmenettelyn sijasta käsitelty Kuluttajavalituslautakunnassa, Vakuutuslautakunnassa tai muussa vastaavassa elimessä.

7.3.3 Välimiesmenettelyn kohteena oleva asia

Vakuutetulle asiamiehen käyttämisestä ja todistelusta aiheutuneet oikeudenkäyntikulut kohdan 7.3.2 tarkoittamassa riidassa. Välimiesten palkkioita ja kuluja ei kuitenkaan korvata.

7.3.4 Rikosasiassa

7.3.4.1 Asianomistajana

Vakuutetulle asiamiehen käyttämisestä ja todistelusta aiheutuneet oikeudenkäyntikulut siltä osin, kun oikeudenkäynnissä on ollut kysymys rikoksesta johtuvasta vakuutetun yksityisoikeudellisesta vaatimuksesta.

7.3.4.2 Vastaaajana

Vakuutetulle asiamiehen käyttämisestä ja todistelusta aiheutuneet oikeudenkäyntikulut, jos kyseessä on asianomistajan vakuutettua vastaan ajama syyte silloin kun virallinen syyttäjä on päättänyt jättää syytteen nostamatta tai on sen peruuttanut.

7.3.5 Muutoksenhausta korkeimpaan oikeuteen

Jos muutoksenhaku korkeimpaan oikeuteen edellyttää valituslupaa, muutoksenhausta aiheutuneet kustannukset korvataan vakuutuksesta vain siinä tapauksessa, että lupa on myönnetty.

Ylimääräisten muutoksenhakukeinojen käyttämisestä aiheutuneet kustannukset korvataan vain, jos korkein oikeus on hyväksynyt kantelun, tuomion purkamisen tai palauttanut menetetyt määrääjän.

7.3.6 Yhteinen intressi

Mikäli asiassa on kysymys olennaisesti muusta kuin vakuutetun yksityisestä intressistä taikka vakuutetulla on vakuutustapahtumassa valvottavana yhteinen etu tällä vakuutuksella vakuuttamattomien kanssa, vakuutuksesta korvataan vain vakuutetun osuudeksi katsottava osa kustannuksista.

7.4 Korvauksen määrä ja sen laskeminen

Vakuutuksesta korvattavat asianajo- ja oikeudenkäyntikulut määrätään oikeudenkäymiskaaren ja oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain oikeudenkäyntikuluja koskevien oikeusohjeiden mukaisesti. Jos tuomioistuin ei asianosaisten myöntämisen vuoksi ole lausunut päätöksessään asianajo- ja oikeudenkäyntikuluista, tai jos asia on ratkaistu sovintoteitse, korvattavat kustannukset määrätään ottaen huomioon myös vastaavanlaisissa asioissa yleensä tuomitut tai maksetut kulut.

Asiamiehen käytöstä korvataan kohtuullinen palkkio asiamiehen työstä ja välttämättömistä kuluista. Palkkion ja kulujen kohtuullisuutta määrättäessä otetaan huomioon riidanalaisen etuuden arvo, asian vaikeus ja laajuus sekä suoritettujen työn määrä ja laatu.

7.5 Kustannukset, joita vakuutuksesta ei korvata

Vakuutuksesta ei korvata

- vakuutetun maksettavaksi tuomittuja tai sovittuja vastapuolen oikeudenkäyntikuluja. Vakuutetun maksettavaksi tuomitut vastapuolen oikeudenkäyntikulut korvataan kuitenkin samoin ehdoin kuin vakuutetun omatkin asianajokulut silloin, kun
  - vakuutettua on avustanut oikeudenkäynnissä kuluttaja-asiamies tai hänen alaisensa ja vakuutetun asian hoitaminen on ollut lain soveltamisen ja kuluttajien yleisen edun kannalta tärkeää tai
  - vakuutetun vastapuoli on pääosin jättänyt noudattamatta asiaansa annettua kuluttajavalituslautakunnan, Vakuutuslautakunnan tai muun vastaavan elimen päätöstä, joka asian keskeisiltä osiltaan on vakuutetulle myönteinen.
- valtion varoista suoritettuja oikeudenkäyntikuluja, jotka on maksettu maksuttomasta oikeudenkäynnistä tai oikeudenkäynnistä rikosasioissa annettujen lakien tai muiden säädösten perusteella, eikä yleisestä oikeusaputoiminnasta annetun lain perusteella kunnan toimesta ja kustannuksella tapahtuvaa oikeusavun antamista
- tuomion tai päätöksen täytäntöönpanosta aiheutuvia kustannuksia
- vakuutetun ajanhukkaa, omaa työtä, tulo- tai ansionmenetystä, matkoja tai oleskelukustannuksia eikä sitä lisäkustannusta, joka aiheutuu asiamiehen vaihtamisesta tai vakuutetun omasta kustannuksista lisävästä tai tarpeettomia kustannuksia aiheuttavasta menettelystä
- oikeustieteellisen asiantuntijalausannon hankkimisesta aiheutuneita kuluja
- rikosilmoituksen tekemisestä ja rikosasian esitutkinnasta aiheutuvia kuluja
- kustannuksia sellaisista seikoista tai todisteista, joita tuomioistuin ei ota huomioon liian myöhään esitettyinä
- kustannuksia, jotka vakuutettu tai hänen asiamiehensä ovat aiheuttaneet jättämällä pois tuomioistuimesta, jättämällä noudattamatta tuomioistuimen antamia määräyksiä tai esittämällä väitteen, jonka he ovat tienneet tai heidän olisi pitänyt tietää aiheettomaksi, taikka muutoin ovat oikeudenkäyntiä pitkiällä tahallaan tai huolimattomuudesta aiheuttaneet
- kustannuksia oikeudenkäynnistä, jonka vakuutettu tai hänen asiamiehensä on aloittanut ilman, että vastapuoli on antanut siihen aiheuttaen tarpeettoman oikeudenkäynnin
- välimiesten palkkioita ja kuluja.

7.6 Muita korvaukseen liittyviä säännöksiä

7.6.1 Vakuutusenantaja suorittaa korvauksen vakuutetun asianajo- ja oikeudenkäyntikuluista tuomioistuimen lainvoimaisen päätöksen tai sovinnon syntymisen jälkeen.

7.6.2 Vakuutusenantajan korvausvelvollisuuden vähennykseksi on luettava kulukorvaus, minkä vakuutetun vastapuoli on tuomittu tai sitoutunut maksamaan vakuutetulle, mikäli se on saatu perityksi maksuvelvolliselta.

PIENVENEVAKUUTUS

7.6.3 Jos vastapuoli on tuomittu tai sitoutunut maksamaan vakuute-
tul- le kulukorvausta, joka vakuutuksesta korvausta suoritettaessa on
maksamatta, vakuutettu on velvollinen siirtämään oikeutensa kulu-
korvaukseen vakuutuksenantajalle tämän suorittamaan korvauksen
määrään asti.

7.6.4 Jos vakuutettu on joutunut maksamaan osan kustannuksis-
taan itse sen vuoksi, että kustannukset ylittävät kohdassa 7.1 maini-
tun enimmäiskorvauksen, vakuutettu on velvollinen siirtämään vas-
tapuolen kulukorvauksesta vakuutuksenantajalle sen osan, joka ylit-
tää vakuutetun itse maksaman osuuden.

PIENVENEVAKUUTUS (sisältyy vakuutus sopimukseen, mikäli sii-
tä on erikseen sovittu ja tehty merkintä vakuutus kirjaan)

1 Yleiskuvas

Pienvenevakuutuksella voidaan vakuuttaa soutuveneitä sekä enin-
tään 20 hv:n (14,8 kW) tehoisella perämootorilla varustettuja perä-
moottoriveneitä.

Vakuutus kirjaan on merkitty tiedot vakuutuksen kohteena olevasta
veneestä ja moottorista, vakuutuksenottajan niille valitsemat vakuu-
tus määrät sekä omavastuu. Vakuutuksen tarkoituksena on korvata
näiden ehtojen kohdan 4 mukaisesti vakuutustapahtumasta aiheu-
tunut suoranainen esinevahinko sekä ehdoissa mainitut muut kus-
tannukset.

2 Vakuutuksen kohde

Vakuutuksen kohteena on vakuutus kirjassa mainittu yksityiskäytös-
sä oleva vene. Veneellä tarkoitetaan kokonaisuutta, johon rungon
lisäksi voi kuulua perämoottori ja veneeseen kuuluvat kulkuvarus-
teet, jotka tarvitaan vesillä liikkumiseen.

Veneen osat ryhmitellään seuraavasti:

1. Veneen runko ja kulkuvarusteet:

- itse runko ja siihen kiinteästi asennetut kalusteet
- peräsin- ja ohjauslaitteet
- kulkuvalot
- aivot ja melat
- pelastusliivit.

2. Veneen moottori:

- itse moottori ja siihen liittyvä potkuri sekä varapotkuri
- polttoainesäiliö
- moottorin hallintalaitteet ja mittarit.

Muut kuin edellä ryhmissä 1. ja 2. esiintyvät esineet ovat vakuutuk-
sen kohteina vain, jos siitä on erikseen sovittu ja tehty merkinnät
vakuutus kirjaan.

3 Vakuutuksen voimassaoloalue

Vakuutus on voimassa Suomessa.

4 Korvattavat vakuutustapahtumat ja niihin liittyvät rajoitukset

Vakuutuksesta korvataan vahinko, joka on aiheutunut vakuutuksen
kohteelle:

- karilleajosta tai pohjakosketuksesta
- yhteentörmäyksestä vesillä liikuttaessa tai venettä kuljetusvälineellä kuljetettaessa
- myrskystä. Myrskyksi katsotaan sääolosuhteet, joissa tuulen keskinopeus vahingon tapahtumapaikkaa lähinnä olevan säähavainto-
aseman mittauksen perusteella on ylittänyt 15 metriä sekunnissa ja tapahtuma-ajankohta on tarkoin määriteltävissä.
- tulipalosta
- räjähdyksestä. Vakuutuksesta ei kuitenkaan korvata vahinkoa, joka aiheutuu moottorissa tai pakoputkessa tapahtuneesta räjähdyksestä.
- varkaudesta. Vakuutuksesta ei kuitenkaan korvata vahinkoa, joka aiheutuu moottorin tai veneen varkaudesta, ellei se ollut lukittu tai säilytettävänä suojaavasti suljetussa säilytystilassa.
- vahingonteosta
- salamaniskusta.

5 Korvaussäännökset

5.1 Eräiden korvaussäännöksissä käytettyjen termien merkitys

Jälleenhankinta-arvo

Omaisuu den jälleenhankinta-arvolla tarkoitetaan uuden samanlaisen
tai lähinnä vastaavan omaisuuden hankintakustannuksia.

Päivänarvo

Omaisuu den päivänarvolla tarkoitetaan rahamäärää, joka saadaan,
kun jälleenhankinta-arvosta vähennetään, mitä omaisuus on arvosa
menettänyt iän, käytön, käyttökel poisuuden alenemisen tai muun
sellaisen syyn johdosta.

Jäännösarvo

Omaisuu den jäännösarvolla tarkoitetaan omaisuuden arvoa välittö-
mästi vakuutustapahtuman jälkeen arvioituna samojen perusteiden
mukaan kuin välittömästi ennen vakuutustapahtumaa.

Vakuutus määrä

Vakuutus määrällä tarkoitetaan tietylle omaisuus erälle tai yksittäisel-
le esineelle vakuutus kirjaan merkittyä rahamäärää.

5.2 Korvattavan vahingon määrän laskeminen

5.2.1 Vakuutusarvo

Omaisuu den, vahingon ja korvauksen määrän arvioimisen perus-
teena on omaisuuden vakuutusarvo.

Omaisuu den vakuutusarvo on jälleenhankinta-arvo, ellei muuta ole
sovittu ja siitä tehty merkintää vakuutus kirjaan. Omaisuu den vakuu-
tusarvo on kuitenkin päivänarvo, kun omaisuuden arvo on alle 50 %
jälleenhankinta-arvosta.

Näiden ehtojen kohdassa 5.2.4 mainittujen vahinkojen kohdalla on
omaisuuden vakuutusarvo jälleenhankinta-arvo vähennettynä sano-
tussa ehtokohdassa määritellyillä ikävähennyksillä.

Vakuutustapahtuman sattuessa omaisuuden vakuutusarvo määritel-
lään ja vahingon määrä lasketaan vahinkohetkellä vallinneen hinta-
tason mukaisesti.

5.2.2 Vahingon määrä jälleenhankinta-arvon mukaan

Vahingon määrä jälleenhankinta-arvon mukaan saadaan, kun omaisuus-
den jälleenhankinta-arvosta vähennetään mahdollinen jäännösarvo. Jos
vahingoittunut omaisuus voidaan korjata, vahingon määrä on korjaus-
kustannukset, kuitenkin enintään omaisuuden jälleenhankinta-arvo.

5.2.3 Vahingon määrä päivänarvon mukaan

Jos omaisuuden päivänarvo vahinkohetkellä on vähemmän kuin
puolet sen jälleenhankinta-arvosta, on vahingon määrä omaisuuden
päivänarvo vähennettynä mahdollisella jäännösarvolla.

Jos vahingoittunut omaisuus voidaan korjata, vahingon määrä on
korjauskustannukset, kuitenkin enintään omaisuuden päivänarvo.

5.2.4 Vahingon määrän arvioiminen venemoottorin vahingoissa

Veneen moottorin vahinkotapauksissa katsotaan vahingon määräk-
si moottorin jälleenhankintakustannukset, joista tehdään käyttöikään
perustuva 6 %:n vuotuinen vähennys kultakin moottorin käyttöön-
tovuotta seuranneelta, vahingon tapahtuma-ajankohtaan mennessä
päättäneeltä täydeltä kalenterivuodelta.

Jos moottori voidaan korjata, vahingon määrä on korjauskustannuk-
set, kuitenkin enintään omaisuuden päivänarvo joka saadaan, kun
moottorin jälleenhankinta-arvosta tehdään edellä tarkoitettu vähennys.

5.2.5 Tunnearvon menetys

Vahingoittuneen omaisuuden vahingon määrän arvioinnissa ei oteta
huomioon tunnearvoja.

5.3 Korvauksen laajuus

5.3.1 Suoranainen esinevahinko

Vakuutuksesta korvataan vakuutustapahtumasta vakuutuksen koh-
teelle aiheutunut suoranainen esinevahinko.

5.3.2 Vakuutuksenantajan korvausvelvollisuuden yläraja

Vakuutuksenantajan korvausvelvollisuuden ylimpänä rajana on va-
kuutus kirjaan merkitty omaisuuden vakuutus määrä.

5.3.3 Alivakuutus

Omaisuu s tai etuus on alivakuutettu, jos vakuutus sopimukseen mer-

kitty vakuutusmäärä on merkittävästi vakuutetun omaisuuden tai etuuden oikeaa arvoa pienempi.

Vakuutuksenantaja korvaa alivakuutetulle omaisuudelle tai etuudelle sattuneen vakuutustapahtuman johdosta vain niin suuren osan vahingosta kuin vakuutusmäärän ja omaisuuden tai etuuden arvon välinen suhde osoittaa. Jos kuitenkin vakuutusmäärä olennaisesti perustuu vakuutuksenantajan tai sen edustajan antamaan arvioon, korvaus suoritetaan vahingon määräisenä, kuitenkin enintään vakuutusmäärän mukaisena.

5.3.4 Ylivakuutus

Omaisuus tai etuus on ylivakuutettu, jos vakuutussopimukseen merkitty vakuutusmäärä on merkittävästi vakuutetun omaisuuden tai etuuden oikeaa arvoa suurempi.

Vakuutuksenantaja ei korvaa ylivakuutetulle omaisuudelle tai etuudelle sattuneen vakuutustapahtuman johdosta enempää kuin vahingon peittämiseksi tarvittavan määrän. Jos kuitenkin vakuutusmäärä olennaisesti perustuu vakuutuksenantajan tai sen edustajan antamaan arvioon, korvaus suoritetaan ylivakuutuksesta vakuutusmäärän mukaisena, paitsi milloin vakuutuksenottajan tahallisesti antamat väärät tai puutteelliset tiedot olivat vaikuttaneet arvioon.

5.3.5 Omavastuu

Vakuutuksenottajalla on jokaisessa vakuutustapahtumassa vakuutuskirjaan merkitty omavastuu vahingon määrästä.

5.4 Korvauksen suorittaminen

5.4.1 Korvauksen suorittamistavat

Vakuutuksenantajalla on oikeus maksaa korvaus rahana taikka uudelleen hankkia tai korjauttaa hävinnyt tai vahingoittunut omaisuus.

5.4.2 Jälleenhankinta-arvon mukaisen korvauksen suorittaminen

Jälleenhankinta-arvon mukainen korvaus suoritetaan kahdessa erässä. Ensin suoritetaan päivänarvon mukainen korvaus. Lisäkorvauksena suoritetaan jälleenhankinta-arvon ja päivänarvon mukaisten korvausten erotus, jos vahingoittunut omaisuus kahden vuoden kuluessa vakuutustapahtumasta joko korjataan taikka sijalle hankitaan uutta samanlaatuista ja samaan käyttöön tarkoitettua omaisuutta.

Lisäkorvaus maksetaan, kun vakuutuksenantaja on saanut selvityksen edellä mainituista jälleenhankintatoimenpiteistä.

5.5 Toimenpiteet vakuutustapahtuman satuttua (katso myös yleiset sopimusehdot, kohta 10.1)

5.5.1 Ilmoittaminen vahingosta vakuutuksenantajalle

Vahingosta on viipymättä ilmoitettava vakuutuksenantajalle ja tehtävä kirjallinen vahinkoilmoitus.

Vakuutuksenantajalle on varattava mahdollisuus vahingon arvioimiseen.

5.5.2 Menettely vahingoittuneen ja vahingoittumattoman omaisuuden osalta

Vahingoittunut ja vahingoittumaton jäljelle jäänyt omaisuus jää vakuutuksenottajan omistukseen. Vakuutuksenantajalla on kuitenkin oikeus lunastaa vahingoittunut omaisuus tai sen osa arvioituna satojen perusteiden mukaan kuin ennen vakuutustapahtumaa.

Lunastamisella tarkoitetaan vahingoittuneen omaisuuden luovuttamista vakuutuksenantajan omistukseen siten, että vakuutuksenantaja maksaa vaurioituneesta omaisuudesta sillä välittömästi ennen vahinkoa olleen arvon mukaisen korvausmäärän. Vakuutuksenantajan on ilmoitettava omaisuuden lunastamisesta vakuutetulle joko asiassa annettavan korvauspäätöksen yhteydessä tai erikseen kirjallisesti.

5.5.3 Jos menetetty omaisuus saadaan takaisin

Jos menetetty omaisuus saadaan takaisin korvauksen maksamisen jälkeen, vakuutuksenottajan tulee viipymättä luovuttaa se vakuutuksenantajalle tai palauttaa korvaus sen osalta.

5.6 Vakuutusmäärän väheneminen

Vahingon johdosta vakuutusmäärä vähenee suoritettujen korvauksen määrällä. Voidakseen vedota vakuutusmäärän vähenemiseen vakuutuksenantajan tulee ilmoittaa vähenemisestä vakuutuksenottajalle korvauspäätöksen yhteydessä.

6 Suojeluohjeet

6.1 Suojeluohjeiden merkitys

Suojeluohjeiden tarkoituksena on torjua uhkaavia vaaroja ja vähentää syntyviä vahinkoja.

Jos vakuutettu on laiminlyönyt suojeluohjeiden noudattamisen tahtaan tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, voidaan korvausta vähentää tai se evätä (katso myös yleiset sopimusehdot, kohta 6.1).

6.2 Paloturvallisuus

- Veneen moottorissa tulee käyttää moottorin valmistajan suosittelemaa polttoaineseosta ja voiteluöljyä.
- Polttoainetta saa säilyttää veneessä ainoastaan tätä tarkoitusta varten valmistetuissa astioissa. Irrallisia polttoaineastioita ei saa täyttää veneessä.

6.3 Perämoottorin kiinnittäminen veneeseen

15 hevosvoimaa (11,1 kW) ja sitä suuremmat perämoottorit tulee asentaa läpipulttaamalla veneen perälautaan. Teholtaan pienemmät moottorit tulee kiinnittää huolellisesti perälautaan moottorin yhteydessä olevilla kiinnikkeillä.

6.4 Veneen turvallinen säilyttäminen

- Maissa säilytettäessä vene tulee sijoittaa niin, ettei vedennousu tai jään liikkeet voi sitä vaurioittaa.
- Säilytettäessä venettä laiturissa tulee vene tyhjentää vedestä säännöllisesti ja kiinnittää vene asianmukaisesti huomioon ottaen vedenpinnan korkeuden ja tavanomaisten sääolosuhteiden vaihtelu.

Yleiset sopimusehdot

(vakuutus sopimuslaista johtuvia oikeuksia ja velvollisuuksia)

Vakuutus sopimuslaki (543/94) on vakuutus sopimuksia koskeva laki, joka sisältää asiakkaan ja Lähivakuutuksen väliseen sopimussuhteeseen sekä eräiden kolmansien henkilöiden oikeuksiin vaikuttavia säännöksiä. Seuraavassa on osa lain keskeisimmistä säännöksistä sekä asiat, joista vakuutus ehdoissa on lain mukaan määrättävä. Tähän vakuutus sopimukseen sovelletaan kuitenkin myös sellaisia vakuutus sopimuslain säännöksiä, joita ei jäljempänä ole esitetty. Otsikoiden jälkeen suluissa olevat pykälämerkinnät viittaavat niihin vakuutus sopimuslain säännöksiin, joissa käsitellään otsikossa mainittuja asioita.

I ERÄÄT KESKEISET KÄSITTEET

Vakuutus sopimus voi muodostua yhdestä tai useammasta vakuutuksesta. Vakuutus sopimuksen keskeinen sisältö (6 §) määritellään vakuutus kirjassa ja vakuutus ehdoissa.

Vahinkovakuutuksella (2 §) tarkoitetaan vakuutusta, joka otetaan esinevahingon, vahingonkorvaus velvollisuuden tai muun varallisuus vahingon aiheuttaman menetyksen korvaamiseksi.

Vakuutuksen antajalla (2 §) tarkoitetaan tässä yhteydessä Lähivakuutus Keskinäistä Yhtiötä tai Lähivakuutus yhdistystä. Ehtotekstissä tai tuoteselosteessa käytetään vakuutuksen antajasta nimitystä Lähivakuutus.

Vakuutuksenottaja (2 §) on se, joka on tehnyt Lähivakuutuksen kanssa vakuutus sopimuksen.

Vakuutettu (2 §) on se, jonka hyväksi vakuutus on voimassa.

Vakuutuskausi (16 §) on sovittu vakuutus kirjiaan merkitty vakuutuksen voimassaoloaika. Vakuutus sopimus jatkuu sovittu vakuutuskauden kerrallaan, jollei jompi kumpi sopimus puoli irtisano sopimusta.

Vakuutus tapahtuma on se tapahtuma, jonka perusteella vakuutuksesta suoritetaan korvausta.

Suojeluohje (31 §) on vakuutus kirjassa, vakuutus ehdoissa tai muutoin kirjallisesti asetettu velvollisuus noudattaa määräyksiä, joilla on tarkoitus estää tai rajoittaa vahingon syntymistä.

2 TIETOJEN ANTAMINEN ENNEN VAKUUTUS SOPIMUKSEN TEKEMISTÄ

2.1 Lähivakuutuksen tiedonantovelvollisuus (5 § ja 9 §)

Lähivakuutus antaa ennen vakuutus sopimuksen solmimista vakuutuksen hakijalle vakuutus tarpeen arvioimiseksi ja vakuutuksen valitsemiseksi tarpeelliset tiedot, kuten tietoja Lähi-

vakuutuksen omista vakuutus muodoista, vakuutus maksuista ja vakuutus ehdoista. Tietoja annettaessa kiinnitetään huomiota myös vakuutus turvan olennaisiin rajoituksiin.

Vakuutuksen etämyynnissä annetaan lisäksi kuluttajansuojalain 6 a luvussa tarkoitetut ennakkotiedot. Etämyynnillä tarkoitetaan esim. vakuutus ten myymistä puhelimitse tai verkossa.

Jos Lähivakuutus tai sen edustaja on vakuutusta markkinoitaessa jättänyt vakuutuksenottajalle antamatta tarpeellisia tietoja vakuutuksesta tai on antanut hänelle siitä virheellisiä taikka harhaanjohtavia tietoja, vakuutus sopimuksen katsotaan olevan voimassa sen sisältöisenä kuin vakuutuksenottajalla oli saamiensa tietojen perusteella ollut aihetta käsittää.

2.2 Vakuutuksenottajan ja vakuutetun tiedonantovelvollisuus (22 §, 23 § ja 34 §)

Vakuutuksenottajan ja vakuutetun tulee ennen vakuutuksen myöntämistä antaa oikeat ja täydelliset vastaukset Lähivakuutuksen esittämiin kysymyksiin, joilla voi olla merkitystä Lähi vakuutuksen vastuun arvioimisen kannalta. Vakuutuksenottajan ja vakuutetun tulee lisäksi vakuutuskauden aikana ilman aiheutonta viivytystä oikaista Lähivakuutukselle antamansa vääriksi tai puutteelliseksi havaitsemansa tiedot.

Jos vakuutuksenottaja tai vakuutettu on täyttäessään edellä mainittua velvollisuuttaan menetellyt vilpillisesti, vakuutus sopimus ei sido Lähivakuutusta. Lähi vakuutuksella on oikeus pitää maksetut vakuutus maksut, vaikka vakuutus raukeaisi.

Jos vakuutuksenottaja tai vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt tiedonantovelvollisuutensa, korvausta voidaan alentaa tai se evätä. Harkittaessa, onko korvausta alennettava tai se evättävä, otetaan huomioon, mikä merkitys seikalla, jota vakuutuksenottajan tai vakuutetun antama väärä tai puutteellinen tieto koskee, on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi otetaan huomioon vakuutuksenottajan ja vakuutetun tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

Jos vakuutus maksu on vakuutuksenottajan tai vakuutetun antaman väärän tai puutteellisen tiedon takia sovittu pienemmäksi kuin se olisi ollut, jos oikeat ja täydelliset tiedot olisi annettu, otetaan korvausta alennettaessa huomioon sovittu vakuutus maksun suhde vakuutus maksuun, joka olisi peritty, jos tiedot olisivat olleet oikeita ja täydellisiä. Vähäinen poikkeama annetun tiedon ja oikean ja täydellisen tiedon välillä ei kuitenkaan oikeuta vakuutus korvauksen alentamiseen.

3 LÄHIVAKUUTUKSEN VASTUUN ALKAMINEN JA VAKUUTUSSOPIMUKSEN VOIMASSAOLO

3.1 Lähivakuutuksen vastuun alkaminen (11 §)

Lähivakuutuksen vastuu alkaa, jollei muusta ajankohdasta ole yksilöllisesti sovittu vakuutusnottajan kanssa silloin, kun Lähivakuutus tai vakuutusnottaja antaa tai lähettää hyväksyvän vastauksen toisen sopijapuolen tarjoukseen.

Jos vakuutusnottaja on antanut tai lähettänyt kirjallisen vakuutushakemuksen Lähivakuutukselle ja jos on ilmeistä, että Lähivakuutus olisi hakemuksen hyväksynyt, Lähivakuutus vastaa myös hakemuksen antamisen tai lähettämisen jälkeen sattuneesta vakuutustapahtumasta.

Vakuutushakemus tai hyväksyvä vastaus, jonka vakuutusnottaja on antanut tai lähettänyt Lähivakuutuksen edustajalle, katsotaan jätetyksi tai lähetetyksi Lähivakuutukselle.

Jollei ole selvitystä siitä, mihin vuorokaudenaikaan vastaus tai hakemus on annettu tai lähetetty, katsotaan tämän tapahtuneen kello 24.00.

3.2 Vakuutussopimuksen voimassaolo (16 §)

Vakuutussopimus on jatkuva, ellei sitä ole sovittu määräaikaiseksi.

Vakuutussopimus on ensimmäisen vakuutuskauden päätyttyä voimassa sovitun vakuutuskauden kerrallaan, jollei vakuutusnottaja tai Lähivakuutus irtisano sopimusta.

Määräaikainen vakuutussopimus on voimassa sovitun ajan.

Vakuutussopimus voi päättyä myös muista jäljempänä kohdissa 4.2 ja 15 mainituista syistä.

4 VAKUUTUSMAKSU

4.1 Vakuutusmaksun maksaminen (38 §)

Vakuutusmaksu on maksettava kuukauden kuluessa siitä, kun Lähivakuutus lähetti vakuutusnottajalle vakuutusmaksua koskevan laskun. Ensimmäistä maksua ei kuitenkaan tarvitse maksaa ennen Lähivakuutuksen vastuun alkamista eikä myöhempiä maksuja ennen sovitun vakuutusmaksukauden tai vakuutuskauden alkamista. Jos Lähivakuutuksen vastuu alkaa joltakin osin myöhemmin, tätä osaa koskevaa vakuutusmaksua ei tarvitse maksaa ennen vastuun alkamista.

Jos vakuutusnottajan suoritus ei riitä kaikkien Lähivakuutuksen vakuutusmaksusaatavien maksamiseen, vakuutusnottajalla on oikeus määrätä, mitä vakuutusmaksusaatavia hänen suoritussillaan lyhennetään. Maksamattomille vakuutusmaksusaataville kertynyt korko kuitataan kuitenkin maksetuksi ennen pääomaa.

4.2 Vakuutusmaksun viivästyminen (40 §)

Lähivakuutuksen vastuu ei lakkaa ennen vakuutuskauden päättymistä, vaikka vakuutuskautta koskevaa maksua ei olisikaan määräaikana maksettu. Lähivakuutus perii tällöin vakuutusmaksun viivästyskorkoineen ulosottoin ilman tuomiota tai päätöstä noudattaen, mitä verojen ja maksujen täytäntöpanosta on säädetty.

Ennen täytäntöönpanotoimenpiteisiin ryhtymistä vakuutusnottajalle ilmoitetaan perittävä maksu ja maksun peruste sekä se, että täytäntöönpanotoimenpiteisiin ryhdytään, jos vakuutusnottaja ei kirjallisesti 14 päivän kuluessa ilmoituksen lähettämistä kiistä maksuvelvollisuuttaan. Jos maksuvelvollisuus kiistetään, täytäntöönpanon edellytyksenä on tuomioistuimen ratkaisu.

Lähivakuutuksen vastuu lakkaa kuitenkin edellä tarkoitetun vakuutuskauden päättyessä, jollei vakuutusmaksua ole sitä ennen kokonaisuudessaan maksettu.

Jos vakuutusmaksua ei makseta edellä kohdassa 4.1 tarkoitettussa määräajassa, myöhästymisajalta on maksettava viivästyskorkoa korkolain mukaan.

4.3 Vakuutusmaksun palauttaminen sopimuksen päättyessä (45 §)

4.3.1 Vakuutusmaksun laskeminen

Jos vakuutus päättyy sovittua ajankohtaa aikaisemmin, Lähivakuutuksella on oikeus vakuutusmaksuun vain siltä ajalta, jonka sen vastuu on ollut voimassa. Vakuutusmaksuna peritään tällöin toteutuneen vakuutuskauden ja sovitun vakuutuskauden välistä suhdetta vastaava osa koko vakuutuskauden maksusta.

Venevakuutuksessa vakuutusmaksu kohdistuu vakuutuksen luonteesta johtuen siten, että 80 % vuosimaksusta kohdistuu kesäkuukausiin ajalle 1.5. - 31.10. ja 20 % talvikuukausiin ajalle 1.11. - 30.4.

4.3.2 Korvaus vakuutuksen hoitokuluista

Vakuutuksen päättyessä vakuutusnottajan toimittaman irtisanomisen vuoksi kesken sovitun vakuutuskauden Lähivakuutuksella on edellä esitetyn lisäksi oikeus periä korvauksena vakuutuksen hoidosta aiheutuneista kustannuksista 10 % sovitun vakuutuskauden vakuutusmaksusta, kuitenkin vähintään 10 ja enintään 50 euroa.

4.3.3 Vakuutusmaksun palauttaminen

Mikäli vakuutusmaksu on vakuutuksen päättyessä jo maksettu, Lähivakuutus palauttaa vakuutusnottajalle edellä selostettavalla tavalla määräytyvän maksun sekä vakuutuksen hoitokuluista perittävän korvauksen ylittävän osan maksusta. Vakuutusmaksua ei kuitenkaan palauteta, jos asiassa on menetely vilpillisesti kohdassa 2.2 tarkoitetuissa tilanteissa.

Maksunpalautuksesta voidaan vähentää maksamattomat eräänntyneet vakuutusmaksut ja muut eräänntyneet saatavat yleisten kuittausedellytysten mukaisesti.

Jos palautettava maksu on vähemmän kuin 8 euroa, ei sitä erikseen palauteta.

5 TIETOJEN ANTAMINEN SOPIMUKSEN VOIMASSAOLOAIKANA

5.1 Lähivakuutuksen tiedonantovelvollisuus (6 §, 7 § ja 9 §)

Vakuutussopimuksen solmimisen jälkeen Lähivakuutus antaa vakuutusnottajalle vakuutuskirjan sekä vakuutusehdot.

Vakuutuksen voimassaoloaikana Lähivakuutus lähettää vakuutusnottajalle vuosittain tiedon vakuutusmäärästä ja muista sellaisista vakuutusta koskevista seikoista, joilla on vakuutuksenottajalle ilmeistä merkitystä (vuositiedote).

Jos Lähivakuutus tai sen edustaja on vakuutuksen voimassaoloaikana antanut vakuutuksesta puutteellisia, virheellisiä taikka harhaanjohtavia tietoja, vakuutussopimuksen katsotaan olevan voimassa sen sisältöisenä kuin vakuutusnottajalla oli saamiensa tietojen perusteella ollut aihetta käsittää, jos tällaisten puutteellisten, virheellisten taikka harhaanjohtavien tietojen voidaan katsoa vaikuttaneen vakuutusnottajan menettelyyn. Tämä ei kuitenkaan koske tietoja, jotka Lähivakuutus tai sen edustaja on vakuutustapahtuman sattumisen jälkeen antanut tulevasta korvauksesta.

5.2 Vakuutusnottajan tiedonantovelvollisuus vaaran lisääntymisestä (26 § ja 34 §)

Vakuutusnottajan tulee ilmoittaa Lähivakuutukselle vakuutussopimusta solmittaessa ilmoitetuissa olosuhteissa tai vakuutuskirjaan merkityssä asiantilassa vakuutuskauden aikana tapahtuneesta olennaisesta vahingonvaaraa lisäävästä muutoksesta, jota Lähivakuutuksen ei voida katsoa ottaneen lukuun sopimusta solmittaessa. Vakuutusnottajan on ilmoitettava tällaisesta muutoksesta Lähivakuutukselle viimeistään kuukauden kuluttua muutosta seuraavan vuositiedotteen saamisesta. Lähivakuutus muistuttaa vakuutusnottajaa tästä velvollisuudesta vuositiedotteessa.

Vaaraa lisääviä muutoksia ovat esimerkiksi vakuutuksen kohteen muutos-, korjaus- tai laajennustyöt tai käyttötarkoituksen muuttuminen.

Jos vakuutusnottaja on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt ilmoittaa vaaran lisääntymisestä, korvausta voidaan alentaa tai se evätä. Harkittaessa, onko korvausta alennettava tai se evättävä, otetaan huomioon, mikä merkitys vahingonvaaraa lisänneellä muuttuneella olosuhteella on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi otetaan huomioon vakuutusnottajan tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

Jos vakuutusmaksu on vakuutusnottajan tai vakuutetun antaman väärän tai puutteellisen tiedon takia sovittu pienemmäksi kuin se olisi ollut, jos oikeat ja täydelliset tiedot olisi annettu, otetaan korvausta alennettaessa huomioon sovittu vakuutusmaksun suhde vakuutusmaksuun, joka olisi peritty, jos tiedot olisivat olleet oikeita ja täydellisiä. Vähäinen poikkeama annetun tiedon ja oikean ja täydellisen tiedon välillä ei kuitenkaan oikeuta vakuutuskorvauksen alentamiseen.

6 VELVOLLISUUS ESTÄÄ JA RAJOITTA VAHINGON SYNTYMISTÄ

6.1 Velvollisuus noudattaa suojeleohjeita (31 § ja 34 §)

Vakuutetun tulee noudattaa vakuutus kirjassa, vakuutusehdoissa tai kirjallisesti muutoin annettuja suojeleohjeita. **Jos vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt suojeleohjeiden noudattamisen, voidaan hänelle tulevaa kor-**

vausta alentaa tai se evätä. Harkittaessa, onko korvausta alennettava tai se evättävä, otetaan huomioon, mikä merkitys suojeleohjeen laiminlyönnillä on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi tulee ottaa huomioon vakuutetun tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

Vastuuvakuutus

Vastuuvakuutuksessa ei korvausta vakuutetun huolimattomuuden takia alenneta eikä evätä.

Jos vakuutettu on kuitenkin laiminlyönyt suojeleohjeen noudattamisen tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta, tai jos vakuutetun alkoholin tai huumausaineiden käyttö on vaikuttanut laiminlyöntiin, voidaan korvausta alentaa tai se evätä.

Jos vakuutettu on laiminlyönyt suojeleohjeen noudattamisen törkeästä huolimattomuudesta, tai jos vakuutetun alkoholin tai huumausaineiden käyttö on vaikuttanut laiminlyöntiin, Lähivakuutus maksaa kuitenkin vastuuvakuutuksesta vahinkoa kärsineelle luonnolliselle henkilölle sen osan korvauksesta, jota tämä ei ole ulosotossa tai konkurssissa todetun vakuutetun maksukyvyttömyyden vuoksi saanut perityksi.

6.2 Vahingon torjumis- ja rajoittamisvelvollisuus (pelastamisvelvollisuus) (32 §, 34 § ja 61 §)

Vakuutustapahtuman sattuessa tai välittömästi uhatessa vakuutetun tulee kykyjensä mukaan huolehtia vahingon torjumisesta tai rajoittamisesta. Jos vahinko on ulkopuolisen aiheuttama, vakuutetun tulee ryhtyä tarpeellisiin toimiin Lähivakuutuksen oikeuden säilyttämiseksi vahingon aiheuttajaa kohtaan. Vakuutetun on pyrittävä esimerkiksi selvittämään vahingon aiheuttajan henkilöllisyys. Jos vahinko on aiheutettu rangaistavalla teolla, vakuutetun tulee viivytyksettä ilmoittaa asiasta poliisiviranomaisille ja vaatia oikeudessa rikoksen tekijöille rangaistusta, jos Lähivakuutuksen etu sitä vaatii. Vakuutetun tulee muutoinkin noudattaa Lähivakuutuksen vahingon torjumiseksi ja rajoittamiseksi antamia ohjeita.

Lähivakuutus korvaa edellä mainitun pelastamisvelvollisuuden täyttämisestä aiheutuneet kohtuulliset kustannukset, vaikka vakuutusmäärä siten ylitettäisiinkin.

Jos vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt edellä tarkoitetun pelastamisvelvollisuutensa, voidaan hänelle tulevaa korvausta alentaa tai se evätä. Harkittaessa, onko korvausta alennettava tai se evättävä, otetaan huomioon, mikä merkitys laiminlyönnillä on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi tulee ottaa huomioon vakuutetun tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

Vastuuvakuutus

Vastuuvakuutuksessa ei korvausta vakuutetun huolimattomuuden takia alenneta eikä evätä.

Jos vakuutettu on kuitenkin laiminlyönyt pelastamisvelvollisuutensa tahallisesti tai törkeästä huolimattomuudesta, tai jos vakuutetun alkoholin tai huumausaineiden käyttö on vaikuttanut laiminlyöntiin, korvausta voidaan alentaa tai se evätä.

Jos vakuutettu on laiminlyönyt pelastamisvelvollisuutensa törkeästi huolimattomuudesta, tai jos vakuutetun alkoholin tai huumausaineiden käyttö on vaikuttanut laiminlyöntiin, Lähivakuutus maksaa kuitenkin vastuuvakuutuksesta vahinkoa kärsineelle luonnolliselle henkilölle sen osan korvauksesta, jota tämä ei ole ulosotossa tai konkurssissa todetun vakuutetun maksukyvyttömyyden vuoksi saanut perityksi.

7 VAKUUTUSTAPAHTUMAN AIHEUTTAMINEN (30 § JA 34 §)

7.1 Vakuustapahtuman aiheuttaminen tahallaan

Lähivakuutus on vastuusta vapaa vakuutettua kohtaan, joka on tahallisesti aiheuttanut vakuustapahtuman.

7.2 Törkeä huolimattomuus sekä alkoholin tai huumausaineiden käyttö

Jos vakuutettu on aiheuttanut vakuustapahtuman törkeästi huolimattomuudesta, tai jos vakuutetun alkoholin tai huumausaineiden käyttö on vaikuttanut vakuustapahtumaan, voidaan hänelle tulevaa korvausta alentaa tai se evätä. Harkittaessa korvauksen alentamista tai epäämistä otetaan huomioon, mikä merkitys vakuutetun henkilön toimenpiteellä on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi otetaan huomioon vakuutetun henkilön tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

Mikäli kyse on vastuuvakuutuksesta, maksaa Lähivakuutus korvauksen mahdollisesta alentamisesta tai epäämisestä huolimatta vahinkoa kärsineelle luonnolliselle henkilölle sen osan korvauksesta, jota tämä ei ole ulosotossa tai konkurssissa todetun vakuutetun maksukyvyttömyyden vuoksi saanut perityksi.

8 SAMASTAMINEN (33 §)

Mitä edellä on sanottu vakuutetusta, kun kysymys on vakuustapahtuman aiheuttamisesta, suojeleuhjeiden noudattamisesta tai pelastamisvelvollisuudesta, sovelletaan vastaavasti henkilöön

- 1) joka vakuutetun suostumuksella on vastuussa vakuutuksen kohteena olevasta moottorikäyttöisestä tai hinattavasta ajoneuvosta, aluksesta taikka ilma-aluksesta;
- 2) joka omistaa vakuutetun omaisuuden yhdessä vakuutetun kanssa ja käyttää sitä yhdessä hänen kanssaan; tai
- 3) joka asuu vakuutetun kanssa yhteisessä taloudessa ja käyttää vakuutettua omaisuutta yhdessä hänen kanssaan.

Mitä edellä on sanottu vakuutetusta, kun kysymys on suojeleuhjeiden noudattamisesta, sovelletaan vastaavasti henkilöön, jonka tehtävänä vakuutuksenottajaan olevan työ- tai virkasuhteen perusteella on huolehtia suojeleuhjeen noudattamisesta.

9 SYYNTAKEETTOMUUS JA PAKKOTILA (36 §)

Lähivakuutus ei vastuusta vapautuakseen tai sen rajoittamiseksi vetoa edellä mainittuihin kohtiin 6 ja 7, jos vakuutettu aiheuttaessaan vakuustapahtuman tai laiminlyödessään suojeleuhjeen noudattamisen taikka pelastamisvelvollisuuden, oli 12 vuotta nuorempi tai sellaisessa mielentilassa, ettei häntä olisi voitu tuomita rangaistukseen rikoksesta.

Lähivakuutus ei vastuusta vapautuakseen tai sen rajoittamiseksi vetoa kohtiin 5, 6 ja 7, jos vakuutettu aiheuttaessaan vaaran lisääntymisen tai vakuustapahtuman taikka laiminlyödessään suojeleuhjeen noudattamisen tai pelastamisvelvollisuuden toimi henkilön tai omaisuuden vahingoittumisen ehkäisemiseksi sellaisissa olosuhteissa, että laiminlyönti tai toimenpide oli puolustettavissa.

Mitä tässä kohdassa on sanottu vakuutetusta, sovelletaan myös kohdassa 8 vakuutettuun samastettavaan henkilöön.

10 KORVAUSMENETTELY

10.1 Korvauksen hakijan velvollisuudet (69 § ja 72 §)

Korvauksen hakijan on annettava Lähivakuutukselle selkaiset asiakirjat ja tiedot, jotka ovat tarpeen Lähivakuutuksen vastuun selvittämiseksi. Tällaisia asiakirjoja ja tietoja ovat esimerkiksi ne, joiden avulla voidaan todeta, onko vakuustapahtuma sattunut, kuinka suuri vahinko on syntynyt ja kenelle korvaus on suoritettava. Korvauksen hakija on velvollinen hankkimaan ne selvitykset, jotka ovat parhaiten hänen saatavissaan ottaen kuitenkin huomioon myös Lähivakuutuksen mahdollisuudet hankkia selvitystä.

Lähivakuutukselle on varattava mahdollisuus tarkastaa vahinko.

Lähivakuutus ei ole velvollinen suorittamaan korvausta ennen kuin se on saanut edellä mainitut selvitykset.

Jos korvauksen hakija on vakuustapahtuman jälkeen vilpillisesti antanut Lähivakuutukselle vääriä tai puutteellisia tietoja, joilla on merkitystä Lähivakuutuksen vastuun arvioimisen kannalta, voidaan korvausta alentaa tai se voidaan evätä sen mukaan, kuin olosuhteet huomioon ottaen on kohtuullista.

10.2 Korvausoikeuden vanhentuminen (73 §)

Vakuutuskorvausta on haettava Lähivakuutukselta vuoden kuluessa siitä, kun korvauksen hakija sai tietää vakuutuksen voimassaolosta, vakuustapahtumasta ja vakuustapahtumasta aiheutuneesta vahinkoseuraamuksesta. Korvausvaatimus on joka tapauksessa esitettävä 10 vuoden kuluessa vakuustapahtumasta tai, jos vakuutus on otettu vahingonkorvausvelvollisuuden varalta, vahinkoseuraamuksen aiheutumisesta. Korvausvaatimuksen esittämiseen rinnastetaan ilmoituksen tekeminen vakuustapahtumasta. **Jos korvausvaatimusta ei esitetä tässä ajassa, korvauksen hakija menettää oikeutensa korvaukseen.**

10.3 Lähivakuutuksen velvollisuudet (7 §, 8 §, 9 §, 67 §, 68 § ja 70 §)

Vakuustapahtuman sattumisen jälkeen Lähivakuutus antaa korvauksen hakijalle, kuten esimerkiksi vakuutetulle ja kohdassa 16.4 tarkoitetuissa tilanteissa vastuuvakuutuksessa vahinkoa kärsineelle, tietoja vakuutuksen sisällöstä ja korvauksen hakemismenettelystä. Korvauksen hakijalle mahdollisesti annetut ennakkotiedot tulevasta korvauksesta, korvausmäärästä tai korvauksen suorittamistavasta eivät vaikuta vakuutus sopimuksen mukaiseen suoritusvelvollisuuteen.

Lähivakuutus suorittaa vakuutustapahtumasta johtuvan vakuutussopimuksen mukaisen korvauksen tai ilmoittaa, ettei korvausta suoriteta, joutuisasti ja viimeistään kuukauden kuluuttua siitä, kun se on saanut vastuunsa selvittämisen kannalta tarpeelliset asiakirjat ja tiedot. Jos korvauksen määrä ei ole riidaton, Lähivakuutus suorittaa kuitenkin edellä mainitussa ajassa korvauksen riidattoman osan.

Vastuuvakuutusta koskevasta korvauspäätöksestä Lähivakuutus lähettää tiedon myös vahinkoa kärsineelle.

Lähivakuutus ilmoittaa vajaavaltaisen kotikunnan holhousviranomaiselle vajaavaltaiselle suoritettavasta muusta kuin kustannusten tai varallisuuden menetysten korvaamista koskevasta vakuutuskorvauksesta, jos korvauksen kokonaismäärä on suurempi kuin 1.000 euroa.

Viivästyneelle korvaukselle Lähivakuutus maksaa korkolaissa (633/82) säädettyä viivästyskorkoa.

10.4 Kuittaus

Korvauksesta voidaan vähentää maksamattomat erääntyneet vakuutusmaksut ja muut Lähivakuutuksen erääntyneet saatat yleisten kuittausedellytysten mukaisesti.

II VAKUUTUSKORVAUS

(sovelletaan, jos omaisuutta tai etuutta vakuutettaessa on sovittu tietystä vakuutusmäärästä)

11.1 Ylivakuutus ja rikastumiskielto (57 §)

Omaisuus tai etuus on ylivakuutettu, jos vakuutuskirjaan merkitty vakuutusmäärä on merkittävästi vakuutetun omaisuuden tai etuuden oikeaa arvoa suurempi.

Lähivakuutus ei korvaa ylivakuutetulle omaisuudelle tai etuudelle sattuneen vakuutustapahtuman johdosta enempää kuin vahingon peittämiseksi tarvittavan määrän. Jos kuitenkin vakuutusmäärä olennaisesti perustuu Lähivakuutuksen tai sen edustajan antamaan arvioon, korvaus suoritetaan ylivakuutuksesta vakuutusmäärän mukaisena, paitsi milloin vakuutuksenottajan tahallisesti antamat väärät tai puutteelliset tiedot olivat vaikuttaneet arvioon.

11.2 Alivakuutus (58 §)

Omaisuus tai etuus on alivakuutettu, jos vakuutuskirjaan merkitty vakuutusmäärä on merkittävästi vakuutetun omaisuuden tai etuuden oikeaa arvoa pienempi.

Lähivakuutus korvaa alivakuutetulle omaisuudelle tai etuudelle sattuneen vakuutustapahtuman johdosta vain niin suuren osan vahingosta kuin vakuutusmäärän ja omaisuuden tai etuuden arvon välinen suhde osoittaa. Jos kuitenkin vakuutusmäärä olennaisesti perustuu Lähivakuutuksen tai sen edustajan antamaan arvioon, korvaus suoritetaan vahingon määräisenä, kuitenkin enintään vakuutusmäärän mukaisena.

12 MUUTOKSENHAKU LÄHIVAKUUTUKSEN PÄÄTÖKSEEN (8 §, 68 § JA 74 §)

Vakuutuksenottajalla tai korvauksenhakijalla on käytet-

tävissään eri keinoja saadakseen muutosta Lähivakuutuksen päätökseen. Hänellä on oikeus nostaa kanne Lähivakuutusta vastaan. Ennen sitä hän voi kysyä neuvoa ja opastusta Vakuutus- ja rahoitusneuvonnasta tai pyytää ratkaisusuositusta lautakunnista. Lautakuntakäsittely ei estä kanteen nostamista. Sen sijaan lautakunnat eivät ota käsiteltäväksi asiaa, joka on käsitelty oikeudessa tai on siellä vireillä.

12.1 Itseoikaisu

Jos vakuutuksenottaja tai korvauksenhakija epäilee virhettä Lähivakuutuksen korvauspäätöksessä tai muussa päätöksessä, hänellä on oikeus saada lähempää tietoa seikoista, jotka ovat johtaneet ratkaisuun. Lähivakuutus oikaisee päätöksen, jos uudet selvitykset antavat siihen aihetta.

12.2 Vakuutus- ja rahoitusneuvonta ja ratkaisusuosituksia antavat lautakunnat

Jos vakuutuksenottaja tai korvauksenhakija on tyytymätön Lähivakuutuksen päätökseen, hän voi kysyä neuvoa ja opastusta Vakuutus- ja rahoitusneuvonnasta. Se on puolueeton elin, jonka tehtävänä on neuvoa kuluttajia vakuutus- ja korvausasioissa.

Lähivakuutuksen päätös voidaan viedä Vakuutus- ja rahoitusneuvonnan yhteydessä toimivaan Vakuutuslautakuntaan. Sen tehtävänä on antaa ratkaisusuosituksia erimielisyyksistä, jotka koskevat lain ja vakuutusehtojen tulkintaa ja soveltamista vakuutusosuhteessa.

Mikäli vakuutuksenantajana on vakuutusyhdistys, voidaan Lähivakuutuksen päätös korvausperusteen osalta saattaa myös Vakuutusyhdistysten vahinkolautakunnan tutkittavaksi.

Lähivakuutuksen päätös voidaan saattaa ratkaistavaksi myös kuluttajariitalautakuntaan, joka antaa ratkaisusuosituksia kuluttajansuojalainsäädännön perusteella.

Neuvontapalvelut ja lautakuntien lausunnot ovat maksuttomia.

12.3 Käräjäoikeus

Jos vakuutuksenottaja tai korvauksenhakija ei tyydy Lähivakuutuksen päätökseen, hän voi panna vireille kanteen Lähivakuutusta vastaan. Kanne voidaan panna vireille joko asianosaisen Suomessa olevan kotipaikan käräjäoikeudessa tai Lähivakuutuksen kotipaikan taikka vahinkopaikan käräjäoikeudessa, jollei Suomen kansainvälisistä sopimuksista muuta johdu.

Kanne Lähivakuutuksen tekemän päätöksen johdosta on nostettava kolmen vuoden kuluessa siitä, kun asianosainen sai kirjallisen tiedon Lähivakuutuksen päätöksestä ja tästä määräajasta. **Määräajan kuluttua umpeen oikeutta kanteen nostamiseen ei enää ole.**

Lautakuntakäsittelyt katkaisevat kanneoikeuden vanhentumisen.

12.4 Merivahingonlaskijan korvausselvitys ja käräjäoikeus (sovelletaan vene- ja kuljetusvakuutuksiin)

Jos vakuutuksenottaja tai korvauksenhakija ei tyydy Lähivakuutuksen päätökseen, hänen tulee saattaa asia merivahingon-

laskijan ratkaistavaksi (laki merivahingonlaskijan korvausselvityksestä merivakuutusasioissa 10/16.1.1953).

Jos vakuutusnottaja tai korvauksenhakija ei tyydy merivahingonlaskijan toimittamaan korvausselvitykseen, voi hän saattaa asian käsiteltäväksi tuomioistuimessa. Kanne tulee panna vireille Helsingin kärjäoikeudessa 30 päivän kuluessa korvausselvityksen antamisesta ja kolmen vuoden kuluessa siitä, kun asianosainen sai kirjallisen tiedon Lähivakuutuksen päätöksestä ja tästä määräajasta. Määräajan kuluttua umpeen oikeutta kanteen nostamiseen ei enää ole.

13 LÄHIVAKUUTUKSEN TAKAUTUMISOIKEUS (75 §)

13.1 Lähivakuutuksen takautumisoikeus kolmatta kohtaan

Vakuutetun oikeus vahingonkorvaukseen vahingosta korvausvastuussa olevalta kolmannelta henkilöltä siirtyy Lähivakuutukselle sen suorittamaan korvausmäärään saakka.

Jos vahingon on aiheuttanut kolmas henkilö yksityishenkilönä, työntekijänä, virkamiehenä tai vahingonkorvauslain 3 luvun 1 §:n mukaan rinnastettavana muuna henkilönä, syntyy Lähivakuutukselle takautumisoikeus kyseistä henkilöä kohtaan vain, jos tämä on aiheuttanut vahingon tahallisesti tai törkeästä huolimattomuudesta, tai jos hän on korvausvastuussa vahingosta huolimattomuudesta riippumatta.

13.2 Lähivakuutuksen takautumisoikeus vakuutusnottajaa, vakuutettua tai vakuutettuun samastettua kohtaan

Lähivakuutus saa vaatia kohdassa 16.1 tarkoitetulle vakuutetulle suorittamansa korvauksen tai sen osan takaisin siltä vakuutusnottajalta, vakuutetulta tai vakuutettuun kohdan 8 mukaan samastetulta henkilöltä, joka on aiheuttanut vakuutustapahtuman tai laiminlyönyt kohtien 2.2 (tiedonantovelvollisuus), 5.2 (tiedonantovelvollisuus vaaran lisääntymisestä), 6.1 (velvollisuus noudattaa suojeluohjeita) ja 6.2 (vahingon torjuminen- ja rajoittamisvelvollisuus) mukaisen velvollisuuden. Lähivakuutus saa takautumisoikeuden nojalla vaatia suoritettua korvauksen kokonaan, jos Lähivakuutus olisi kohdissa 2.2, 5.2, 6.1, 6.2 ja 7 mainituilla perusteilla vastuusta vapaa tai oikeutettu epäämään korvauksen. Jos korvausta olisi kohtien 2.2, 5.2, 6.1, 6.2 ja 7 mukaisesti alennettu, Lähivakuutus saa vaatia takaisin alennusta vastaavan osan korvauksesta.

14 VAKUUTUSSOPIMUKSEN MUUTTAMINEN

14.1 Sopimusehtojen muuttaminen vakuutuskauden aikana (18 §)

Lähivakuutuksella on oikeus vakuutuskauden aikana muuttaa vakuutusmaksua tai muita sopimusehtoja vastaamaan uusia olosuhteita, jos

- 1) vakuutusnottaja tai vakuutettu on laiminlyönyt kohdassa 2.2 tarkoitetun tiedonantovelvollisuutensa; tai
- 2) vakuutusnottajan tai vakuutetun Lähivakuutukselle sopimusta solmittaessa ilmoittamissa olosuhteissa tai vakuutuskirjaan merkityssä asiantilassa on vakuutuskauden aikana tapahtunut kohdassa 5.2 tarkoitettu muutos.

Lähivakuutus lähettää ilman aiheetonta viivytystä saatuaan tiedon edellä mainitusta seikasta ilmoituksen siitä, miten ja mistä ajankohdasta vakuutusmaksu tai muut sopimusehdot muut-

tuvat. Ilmoituksessa mainitaan, että vakuutusnottajalla on oikeus irtisanoa vakuutus.

14.2 Sopimusehtojen muuttaminen vakuutuskauden vaihtuessa (19 §)

A. Ilmoitusmenettely

Lähivakuutuksella on jatkuvissa vakuutuksissa oikeus vakuutuskauden vaihtuessa muuttaa vakuutusehtoja, -maksuja sekä muita sopimusehtoja.

Ehdot ja maksut

Lähivakuutuksella on oikeus muuttaa vakuutusehtoja, -maksuja ja muita sopimusehtoja, kun perusteena on

- uusi tai muuttunut lainsäädäntö tai viranomaisen määräys
- ennalta arvaamaton olosuhteiden muutos (esim. kansainvälinen kriisi, poikkeuksellinen luonnontapahtuma, suuronnettomuus).

Vakuutusmaksu ja omavastuu

Lähivakuutuksella on oikeus muuttaa vakuutusmaksua ja/tai omavastuun määrää

- vakuutukseen vaikuttavan indeksin muutosta vastaavasti
- vakuutuksen korvausmenon muutosta vastaavasti. Vakuutusmaksun korotus voi edellä mainitun indeksikorotuksen lisäksi olla kuitenkin enintään 10 % vuotuisesta vakuutusmaksusta. Ellei vakuutusta ole sidottu indeksiin, voi korvausmenon muutoksesta johtuva vakuutusmaksun korotus olla enintään 15 % vuotuisesta vakuutusmaksusta.

Vakuutusturvan sisältö

Lähivakuutuksella on lisäksi oikeus tehdä vakuutusehtoihin vähäisiä muutoksia, joilla ei ole vaikutusta vakuutussopimuksen keskeiseen sisältöön.

Jos Lähivakuutus tekee vakuutussopimukseen edellä kuvattuja muutoksia, Lähivakuutus lähettää vakuutusmaksua koskevan laskun yhteydessä vakuutusnottajalle ilmoituksen siitä, miten vakuutusmaksu tai muut sopimusehdot muuttuvat. Ilmoituksessa mainitaan, että vakuutusnottajalla on oikeus irtisanoa vakuutus. Muutos tulee voimaan sen vakuutuskauden alusta lukien, joka ensiksi seuraa kuukauden kuluttua ilmoituksen lähettämisestä.

Tässä ehtokohdassa tarkoitettuina muutoksina ei pidetä vakuutussopimukseen sisältyvistä bonussäännöksistä johtuvia vakuutusmaksun muutoksia.

B. Vakuutuksen irtisanomista edellyttävät muutokset

Jos Lähivakuutus muuttaa vakuutusehtoja, -maksuja tai muita sopimusehtoja muissa kuin edellä kohdassa A luetelluissa tapauksissa tai poistaa vakuutuksesta voimakkaasti markkinoidun edun, Lähivakuutuksen on irtisanottava vakuutussopimus päättymään vakuutuskauden lopussa. Irtisanominen suoritetaan kirjallisesti viimeistään kuukautta ennen vakuutuskauden päättymistä.

15 VAKUUTUSSOPIMUKSEN PÄÄTTYMINEN

15.1 Vakuutuksenottajan oikeus irtisanoa vakuutus (12 §)

Vakuutuksenottajalla on oikeus milloin tahansa irtisanoa vakuutussopimus päättymään vakuutuskauden aikana.

Irtisanominen on suoritettava kirjallisesti. Muu irtisanominen on mitätön. Jos vakuutuksenottaja ei ole määrännyt vakuutuksen päättymisaikaa, vakuutus päättyy, kun irtisanomista koskeva ilmoitus on jätetty tai lähetetty Lähivakuutukselle.

Irtisanomisoikeutta ei kuitenkaan ole, jos vakuutussopimuksen sovittu voimassaoloaika on lyhyempi kuin 30 päivää.

15.2 Lähivakuutuksen oikeus irtisanoa vakuutus vakuutuskauden aikana (15 §)

Lähivakuutuksella on oikeus irtisanoa vakuutussopimus päättymään vakuutuskauden aikana, jos:

- 1) vakuutuksenottaja tai vakuutettu on ennen vakuutuksen myöntämistä antanut vääriä tai puutteellisia tietoja ja jos Lähivakuutus oikean asianlaidan tuntien ei olisi vakuutusta myöntänyt;
- 2) vakuutuksenottajan tai vakuutetun Lähivakuutukselle sopimusta solmittaessa ilmoittamissa olosuhteissa tai vakuutuskirjaan merkityssä asiantilassa on vakuutuskauden aikana tapahtunut sellainen olennaisesti vahingonvaaraa lisäävä muutos, jota Lähivakuutuksen ei voida katsoa ottaneen lukuun sopimusta solmittaessa;
- 3) vakuutettu on tahallisesti tai törkeästä huolimattomuudesta laiminlyönyt suojeluohjeen noudattamisen;
- 4) vakuutettu on tahallisesti tai törkeästä huolimattomuudesta aiheuttanut vakuutustapahtuman; tai
- 5) vakuutettu on vakuutustapahtuman jälkeen vilpillisesti antanut Lähivakuutukselle vääriä tai puutteellisia tietoja, joilla on merkitystä Lähivakuutuksen vastuun arvioimisen kannalta.

Lähivakuutus suorittaa irtisanomisen kirjallisesti ilman aiheutonta viivytystä saatuaan tiedon irtisanomiseen oikeuttavasta perusteesta. Irtisanomista koskevassa ilmoituksessa mainitaan irtisanomisperuste. Vakuutus päättyy kuukauden kuluttua ilmoituksen lähettämisestä.

15.3 Lähivakuutuksen oikeus irtisanoa vakuutus vakuutuskauden lopussa (16 §)

Lähivakuutuksella on oikeus irtisanoa vakuutussopimus päättyväksi vakuutuskauden lopussa. Irtisanomista koskevassa ilmoituksessa mainitaan irtisanomisperuste. Irtisanominen suoritetaan kirjallisesti viimeistään kuukautta ennen vakuutuskauden päättymistä.

15.4 Omistajan vaihdos (63 §)

Vakuutussopimus päättyy, jos vakuutettu omaisuus siirtyy oikeustoimen johdosta muulle uudelle omistajalle kuin vakuutuksenottajalle itselleen tai tämän kuolinpesälle. Jos vakuutustapahtuma sattuu 14 päivän kuluessa omistusoikeuden siirtymisestä, omaisuuden uudella omistajalla on kuitenkin oikeus korvaukseen, jollei hän itse ole ottanut omaisuudelle vakuutusta. Mikäli omaisuutta koskevaan vakuutukseen on liitetty muita vakuutuksia, esim. vastuu-, oikeusturva- tai keskeytysvakuutus, päättyy tällainen vakuutus välittömästi omaisuuden siirtyessä uudelle omistajalle.

16 KOLMANNEN HENKILÖN OIKEUDET

16.1 Muut vakuutetut, joiden hyväksi omaisuutta koskeva vakuutus on voimassa (62 §)

Sen lisäksi mitä näissä vakuutusehdoissa muutoin on määrätty vakuutetusta, on omaisuutta koskeva vakuutus voimassa omistajan, omistuksenpidätysehdoin omaisuuden ostaneen, panttioikeuden ja pidätysoikeuden haltijan sekä muutoinkin sen hyväksi, johon omaisuutta koskeva vaaranvastuu kohdistuu.

16.2 Vakuutetun asema vakuutustapahtuman satuttua (65 §)

Lähivakuutus vetoaa korvauksen alentamiseksi tai epäämiseksi edellisessä kohdassa tarkoitettua vakuutettua kohtaan vakuutuksenottajan tai toisen vakuutetun tiedonantovelvollisuuden (kohta 2.2) tai vaaran lisääntymisestä (kohta 5.2) ilmoittamisen laiminlyöntiin vain, jos kohdassa 16.1 tarkoitettu vakuutettu ennen vakuutustapahtumaa tiesi tai hänen olisi pitänyt tietää vakuutuksenottajan tai toisen vakuutetun menettelystä.

Kullakin vakuutetulla on oikeus vakuutustapahtuman johdosta suoritettavaan korvaukseen. Vakuutuksenottaja saa kuitenkin vakuutettua sitovasti neuvotella Lähivakuutuksen kanssa sekä nostaa korvauksen, paitsi jos vakuutettu on sopimuksessa nimeltä mainittu tai hän on ilmoittanut itse valvovansa oikeuttaan taikka kysymys on kiinnityksenhaltijan oikeudesta saada maksu korvauksesta.

16.3 Etuoikeus saada maksu korvauksesta (66 §)

Jos omaisuutta koskeva vakuutus on voimassa henkilön hyväksi, jolla on saatavan vakuudeksi panttioikeus omaisuuteen, hänellä on, vaikkei saatava olisikaan erääntynyt, oikeus ennen omistajaa saada maksu korvauksesta, jollei omistaja ole korjannut vahinkoa tai aseta vakuutta sen korjaamiseksi. Mitä tässä on sanottu, on vastaavasti voimassa henkilön hyväksi, jolla on oikeus pidättää omaisuus erääntyneen saatavan vakuudeksi.

Omistajalla on oikeus saada maksu korvauksesta ennen omistuksenpidätysehdoin omaisuuden ostanutta.

Kiinnityksenhaltijan oikeudesta saada maksu korvauksesta, on voimassa mitä kiinnityksenhaltijan oikeudesta vakuutuskorvaukseen on säädetty.

16.4 Vahinkoa kärsineen oikeus korvaukseen vastuuvakuutuksessa (67 §)

Vahinkoa kärsineellä on vastuuvakuutuksessa oikeus vaatia vakuutussopimuksen mukainen korvaus suoraan Lähivakuutukselta, jos vakuutettu on asetettu konkurssiin tai on muutoin maksukyvytön.

Jos Lähivakuutukselle esitetään korvausvaatimus, Lähivakuutus ilmoittaa tästä vakuutetulle ilman aiheutonta viivytystä sekä varaa hänelle tilaisuuden esittää selvitystä vakuutustapahtumasta. Vakuutetulle lähetetään myös tieto asian myöhemmästä käsittelystä.

Jos Lähivakuutus hyväksyy vahinkoa kärsineen korvausvaatimuksen, hyväksyminen ei sido vakuutettua.

16.5 Vahinkoa kärsineen muutoksenhakuoikeus vastuuvakuutuksessa (68 §)

Vahinkoa kärsineellä on oikeus nostaa Lähivakuutuksen korvauspäätöksen johdosta kanne Lähivakuutusta vastaan tai saattaa asia Vakuutuslautakunnan, kuluttajariitalautakunnan tai Vakuutusyhdistysten vahinkolautakunnan käsiteltäväksi kohdan 12 mukaisesti.

17 MUITA VAKUUTUSSOPIMUSLAISSA KÄSITELTÄVIÄ ASIOITA

Vakuutusopimuslaissa on säännöksiä myös seuraavista asioista:

Soveltamisala (1 §)

Säännösten pakottavuus (3 §)

Virheellisten tietojen ja vaaran lisääntymisen merkityksettömyys (35 §)

Viivästyneen vahinkovakuutusmaksun maksaminen (42 §)

Maksun maksaminen pankkiin tai postiin (44 §)

Vakuutusmaksusaatavan vanhentuminen (46 §)

Monivakuutus (59 §)

Vakuutuksenantajien vastuun jakaminen monivakuutuksessa (60 §)

Maksu väärälle henkilölle (71 §)